

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΖ^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 184

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1927

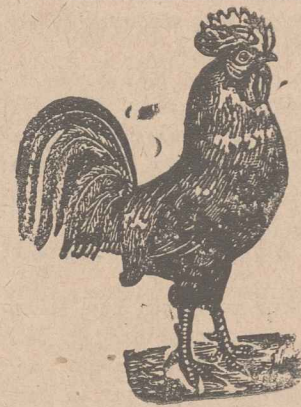
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐν Ἑλλάδι σημερινὴ θέσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων.— Παθήσεις φυτῶν : Ἡ κουσκούτα τοῦ τριφυλλίου.— Ἐνισχύσατε τὴν γεωργίαν.—
Ὁ Ἱερὸς Κλῆρος ὑπὲρ τῆς γεωργίας.— Τὸ πλάγιασμα (πτῶσις) τῶν σιτηρῶν.— Διήγημα.— Αἱ ἐπαρχικαὶ ἐφημερίδες καὶ ἡ γεωργία.—
Κίνησις λιπασμάτων.— Ποικίλα : α'.) Παραγωγή φωσφάτων. β'.) Ἡ παραγωγή τῶν υπερφωσφορικῶν ἐν Ἑλλάδι.— Ἐπί-
καιρα : Ἐγκαίρος προμήθεια χημικῶν λιπασμάτων.— Ἀλληλογραφία.

ΣΚΗΝΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

Κρήτες γεωργοκτηματίαι ἐορτάζοντες ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κ. Φούμη (Α) ἀντιπροσώπου ΑΕΕΧΠΑ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Λ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

Η ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Η παγκόσμιος επίδρασις τών χημικῶν λιπασμάτων

Όλοι οί δημοσιολόγοι καί οικονομολόγοι ολοκλήρου τοῦ πολιτισμένου Κόσμου, ἐν ἀγαστῇ ὁμοφωνίᾳ, διακυρήττουσιν τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς καί πλουτοπαραγωγικῆς προόδου τῶν εὐρωπαϊκῶν καί ἀμερικανικῶν Κρατῶν διὰ τοὺς λόγους τούτους ὅτι οἱ μελετῶντες τὰ τοιαῦτα κοινωνικά ζητήματα θεωροῦσιν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις, κατὰ τὸ 1840 ὑπὸ τοῦ βαρῶνου Λίεπιχ, τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ἀνακαλύψεις τοῦ ΧΙΧ αἰῶνος, ὅστις ἦτο πλούσιος εἰς ἐφευρέσεις εὐεργετικὰς διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Υπάρχουσι δὲ πολλοὶ ἐπιστήμονες, οἵτινες ἰσχυρίζονται ὅτι ἄνευ τῶν χημικῶν λιπασμάτων αἱ ἄλλαι μεγάλαι ἐφευρέσεις τοῦ ΧΙΧ αἰῶνος (σιδηρόδρομοι, τηλέγραφοι, ἀτμόπλοια κτλ. κτλ.) δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναπτυχθῶσιν ὅσον ἀνεπτύχθησαν διότι—ἄνευ τῶν χημικῶν λιπασμάτων—αἱ ἀπαραίτητοι πελατεῖαι τῶν θὰ ἦσαν λίαν περιορισμέναι.

Ὅντως τὰ χημικὰ λιπάσματα συνετέλεσαν εἰς τὴν αὐξησιν καί ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος τοῦ ἀτόμου καί συνεπῶς ἡῶξαν λίαν ἐπισιθιῶς τὴν καταναλωτικὴν δυνάμιν του, ἥτις ἐτροφοδότησε προσηκόντως τὴν δρᾶσιν τῶν σιδηροδρόμων, ἀτμοπλοίων, κτλ. καί ἐνεψύχωσε τὸ ἐμπόριον καί τὴν βιομηχανίαν καί ἀνύψωσεν τὸ ἐπίπεδον τῆς εὐζωίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ χημικὰ λιπάσματα συνετέλεσαν εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀληθινῆς πολιτισμοῦ.

Τὰ Χημικὰ Λιπάσματα ἐν Ἑλλάδι

Ἡ Πατρίς μας ὑπερβολικὰ καθυστέρησεν εἰς τὴν χρῆσιν

τῶν Χημικῶν Λιπασμάτων, καὶ δὲν ἐφρόντισεν ἀπὸ τοῦ 1840 νὰ εἰσαγάγῃ ταῦτα καὶ παρ' ἡμῖν καὶ διὰ τοῦτο ἡ κατάστασις τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας, ἥτις ἦτο οἰκτρὰ, ἔνεκα τοῦ πολυετοῦς μεγάλου Ἀγῶνος τῆς Ἀνεξαρτησίας, κατέστη ἀκόμη οἰκτροτέρα, διότι κατὰ τὴν μακρυσμένην ἐκείνην ἐποχὴν δὲν ἐφρόντιζε διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας, ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον ἠδύνατο νὰ γείνηται σκέψις διὰ τὴν παρ' ἡμῖν εἰσαγωγὴν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Ἡ ἡμετέρα χώρα ἐπὶ ἐβδόμηκοντα ὀλόκληρα ἔτη (1840—1910) ἠγνόει, τοῦλάχιστον ἐμπράκτως, τὰ χημικὰ λιπάσματα, καὶ ἀμελέστατα ἐμερίμνα διὰ τὴν διατροφὴν τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἀγνοίας καὶ ἀμελείας τῶν γεωργῶν μας νὰ ἐνισχύωσι τοὺς ἀγρούς των μὲ τὰς πρεπούσας καὶ ἐφικτάς λιπάνσεις ἐπέφερε τὴν τελείαν ἐξάντλησιν τῶν γαιῶν μας καί τὴν κατὰπτωσιν τῶν ἐσοδῶν μας εἰς βαθμὴν καταπληκτικὴν.

Ἡ μὴ εἰσαγωγὴ παρ' ἡμῖν τῶν χημικῶν λιπασμάτων δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀγνοίαν τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦς ἀνεπτυγμένους καὶ διανοουμένους φιλογεωργικοῦς. Εἰς παλαιότατα δημοσιεύματα (1850—1860) οἱ ἀνεπτυγμένοι φίλοι τῆς γεωργικῆς προόδου συνέβουλεον τὴν χορῆσιν καλῆς κῆδρου καὶ τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἰδίως ὁ ἀειμνήστος Π. Χαλκίopoulos εἰς τὸ σύγγραμμά του περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας τὸ ὅποτον ἐβραβεύθη εἰς τὸν διαγωνισμόν,

ὅστις ἐκηρύχθη, κατὰ τὸ 1868 διὰ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Κωνσ. Δοσίου, πολλὰ καὶ κάλλιστα συμβούλευε διὰ τὴν μεθοδικὴν διατροφήν των φυτῶν.

Καὶ ἀργότερα πολλοὶ ἐπιστήμονες καὶ γεωπόνοι (Ἀναστ.

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ

Ἡ κουςκούτα τοῦ τριφυλλίου (βλ. σ. 300)

Χρηστομάνος, Π. Γεννάδιος και άλλοι οι από το 1885 και έντεθεν γεωπόνοι και ιδίως οι άσέιμνηστοι Σπ. Οικονομίδης και Ρ. Δημητριάδης ένθέρμως και δραστηρίως συνέστησαν την παρ' ήμιν εισαγωγήν και εις μεγάλην κλίμακα χρησιμοποίησην των χημικών λιπασμάτων.

Όλοι αύται αι κοινότητες και φιλότιμοι ένεργειαί—των οποίων την λεπτομερή εξιστόρησιν άφίνω εις άλλους—φίλων της γεωργίας μας και ιδίως των καθηγητών των από το 1888 γεωργικών ιδρυμάτων (γεωργικαί σχολαί, γεωργ. σταθμοί κ.τ.λ.) και της τότε Βασ. Γεωργικής Έταιρείας δέν έδωκαν κανέν ουσιώδες πρακτικόν αποτέλεσμα μέχρι το 1910 τά έν Έλλάδι εισαγόμενα χημικά λιπάσματα μόλις ανήρχοντο εις όλίγας δεκάδας τόννων και χρησιμοποιούντο κυρίως υπό των γεωργικών ιδρυμάτων μάλλον έρασιτεχνικής.

Αί μακροχρόνιοι και επίμονοι αύται ένεργειαί των γεωπόνων, έπιστημόνων και προοδευτικών φίλων της γεωργίας δέν απέβησαν απορροιαστικαί και καρποφόροι διά πολλούς λόγους, των οποίων ή λεπτομερής εξέτασις θά άπήγτει πολύν χρόνον, διά τούτο την παραλείπομεν.

Έν τούτοις πρέπει είναι να αναγράφωμεν ένταυθα διέως άδίκως αι άποτυχίαί των ένεργειών τούτων απέδοθησαν εις την όπισθοδρομικότητα και την ρουτίαν του Έλληνος γεωργού, δηθεν αποστέρηγοντες να ακολουθήση τάς νέας προοδευτικώς μεθόδους και προτιμώντες να προσκολλάται επί του βράχου της ρουτίνας όπως τού στρείδι προσκολλάται επί του βράχου επί του οποίου έγεννήθη.

Τίποτε ψευδέστερον τούτου δ' Έλλην γεωργός είναι προοδευτικώτατος και μετ' ένθουσιασμού και όρμης αποδέχεται πάντα γεωτερισμόν πράγματι συντελούντα εις την άληθήν πρόοδον.

Τό θέμα τούτο πολλάκις ανεπτύξαμεν εις άλλα τεύχη του 'Αγρ. Ταχ)μου, ώστε περιττόν να επανέλθωμεν επί τά αυτά, τόση μάλλον, καθ' όσον τά πράγματα κάθε ήμέραν τρανώτατα αποδεικνύουσι την προοδευτικότητα του Έλληνος.

Κατά την έμην αντίληψιν ή σπουδαιότερα αίτια των άποτυχιών της παρ' ήμιν διαδόσεως των χημικών λιπασμάτων περί των οποίων άνωτέρω γράφομεν, όφείλεται εις την έλλειψιν παρ' ήμιν σχετικής βιομηχανίας και κανονικού έμπορίου των χημικών λιπασμάτων.

Εξ ιδίας μακροχρονίου πείρας γνωρίζω πόσον ό λόγος ουτος έμπόδιζε την κανονικήν και όλονέν προαγομένην διάδοσιν των χημικών λιπασμάτων.

Πολύς χώρος θά έχρειάζετο διά να περιγράψω τους κόπους που κατέβαλλον και τά βάσανα που τραβούσα, όχι τόσον διά να πείσω ένα γεωργονκτηματίαν να δοκιμάση τά χημικά λιπάσματα, όσον διά να τού προμηθεύσω εκείνο που τού έχρειάζετο.

Τά ίδια βάσανα και ακόμη μεγαλύτερα έτραβούσαν και όλοι οι άλλοι παλαιότεροι γεωπόνοι οι ασχοληθέντες με την διάδοσιν των χημικών λιπασμάτων.

Σχετικώς προς ταύτα επικαλούμαι την μαρτυρίαν των συναδέλφων κ. κ. Σπυρίδ. Χασιώτου, Σωκράτ. Ξανθοπούλου και άλλων.

Νέα περίοδος της παρ' ήμιν

Διαδόσεως των χημικών λιπασμάτων

Κατά τό 1910 όμάς σπουδαίων έπιστημόνων και συγχρόνως ισχυρών βιομηχανών, τελείως ένημέρων των αναγκών της χώρας μας από γεωργικής και βιομηχανικής απόψεως, μετά θάρρους και πεποιθήσεως πρόβησαν εις την ίδρυσιν της 'Αν. Έλληνικής Έταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων.

Δέν είναι ένταυθα ή θέσις να εκθέσωμεν έν λεπτομερεία τάς βλέψεις της Έταιρείας ταύτης και να διαγράψωμεν τό πλήρες πρόγραμμα των εργασιών της.

Περιορίζομεθα συντομώτατα να αναφέρωμεν μόνον, ότι αι βλέψεις της κερδοφόρου μένταύτης επειρησέως, συγχρόνως δ-

μως και λίαν ευεργετικής διά την ένδικήν μας παραγωγήν και οικονομίαν, ήσαν κυρίως αι ακόλουθοι :

α) 'Η χρησιμοποίησις έν τφ τόπφ μας των Έλληνικών σιδηροπυριτών, ώστε να παράγεται ένταυθα θεικόν όξύ, αντί οι σιδηροπυρίται μας να αποστέλλονται, ως εύτελής άκατέργαστος πρώτη ύλη, εις τό έξωτερικόν και εκείθεν να επανέρχεται υπό μορφήν θεικού όξέως ή άλλων προϊόντων (υπερφωσφορικά κ.τ.λ.).

Η έν Έλλάδι κατεργασία των σιδηροπυριτών αποτελεεί σπουδαιότατην ένν. βιομηχανίαν.

β) 'Η παροχή, εις σχετικώς χαμηλήν τιμήν εις, την Έλληνικήν αγοράν άφθόνου θεικού όξέως, της σπουδαιότητας ταύτης πρώτης ύλης των πλείστων χημικών βιομηχανιών, των οποίων ή ανάπτυξις καθίσταται προβληματική, όταν τό θεικόν όξύ πρόκειται να έλθη εκ του έξωτερικού, και,

γ) Την έν τη χώρα μας χρησιμοποίησιν εις όσον τό δυνατόν μεγαλειτέραν κλίμακα χημικών λιπασμάτων άρίστης ποιότητος, τά όποια, ως γνωστόν, αποτελούσι την θετικώτεραν βάσιν πάσης γεωργικής βελτιώσεως και παραγωγής.

Αφ' έτέρου δέ γνωστόν είναι, ότι την κυριώτεραν βάσιν της βιομηχανίας των χημικών λιπασμάτων αποτελεεί ή διά θεικού όξέως κατεργασία των φυσικών φωσφάτων, τά όποια, ως τοιαύτα, είναι σχεδόν άχρηστα διά την γεωργίαν, όπως μεταβληθώσιν εις υπερφωσφορικά, άτινα εύκόλως άφομοιούνται υπό των φυτών.

Κατά ταύτα ή ΑΕΕΧΠΑ ασχολείται εις έργα αποτελούντα τάς βάσεις κάθε πρόοδου και συντελούντα εις την κοινωνικήν εύζωϊαν και συνεπώς αποτελούντα έργα 'Εθνικής Βιομηχανίας.

Η ΑΕΕΧΠΑ προς επίτευξιν των άνω αναφερομένων έννοσωτηρίων έργων της, δέν παραμελεί και όλας τάς άλλας συναφείς βιομηχανίας (υαλουργείον, όξεία έν γένει, υδροχλωρικόν νιτρικόν, θεικόν σίδηρον και χαλκόν, περοσπορίνην κ.τ.λ. κ.τ.λ.) αϊτινες διευκολύνουσι την κατ' εύχην επίτευξιν του όλου έργου της, έχουσα πάντοτε υπ' όψιν, συν τφ χρόνφ, να εισαγάγη παρ' ήμιν και την βιομηχανίαν των προϊόντων των χρησιμοποιουμένων διά την καταπολέμησιν των φυτικών παθήσεων (κατασκευή διθειούχου άνθρακος, συμπυκνωμένης νικοτίνης παρασκευάσματα θείου και άρσενικού κ.τ.λ. κ.τ.λ.).

Τό κορύφωμα δέ των έργων της Έθνοσωτηρίου ΑΕΕΧΠΑ θά είναι ή διά του λευκού άνθρακος δέσμευσις του άτμοσφαιρικού άζώτου διά χρήσεις γεωργικάς και άλλας και πρό πάντων 'Εθνικής άμύνης.

Κατά ταύτα ή ΑΕΕΧΠΑ φιλοδοξεί να γείνη ό τελειότερος συνεργάτης της Έλληνικής γεωργίας και να συντελέση εις την παραγωγήν και του Έθνους μας και την εύζωϊαν του άληθινού γεωργού προς τά πραγματικά συμφέροντα του οποίου συνυφάνει καθ' έκαστην τά ίδια αυτής όλική συμφύροντα.

Η εκτέλεσις του προγράμματος της ΑΕΕΧΠΑ

Τοιούτον έν μεγίστη συντομία είναι τό μεγαλουργόν και ένδικόν πρόγραμμα της ΑΕΕΧΠΑ.

Καιρός ήδη, συντομώτατα έπίσης, να εξέτάσωμεν ποία ήτο ή έφαρμογή του προγράμματος τούτου κατά την διαρρευσασαν 17ετήν περίοδον και ποία ήσαν τά πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα.

Τά έργα της ΑΕΕΧΠΑ μετά θαυμαστής έπιτυχίας διεξήχθησαν διότι σήμερα, χάρις εις τάς προσπάθειάς της Έταιρείας ταύτης, υπάρχουν έν Έλλάδι 60.000 τούλάχιστον νοικοκυραίοι γεωργονκτηματίαι οι όποιοι έπιτυχέστατα χρησιμοποιούσι υπέρ τάς 50.000 τόννους πλήρων Ισορρόπων λιπασμάτων οι γεωργονκτηματίαι ούτοι τόσον ένθουσιασμένοι είναι από τά αποτελέσματα των χημικών λιπασμάτων, ώστε οι πλείστοι αύτών προτιμούν να άφίνωσιν άκαλλιεργήτους τους άγρούς των παρά να σπείρωσιν αυτούς άνευ χημικού λιπάσματος, ώστε δικαιούμεθα να είπωμεν ότι ή Έλλάς δέν δύνανται πλέον να ζήση άνευ χημικών λιπασμάτων.

Τά αποτελέσματα ταύτα είναι όντως αξιόλογα και δεδι-

καιολογημένως μας παρέχουσι την έλπίδα, ότι μετ' όλίγα έτη ή όλική κατανάλωσις των χημικών λιπασμάτων θά άνέλθη εις 600.000 τόννους, πόσον άπαραίτητον δ'ά να δυνάμεθα να ισχυρζόμεθα δικαιολογημένως ότι ή Έλληνική γεωργία εισήλθεν εις την πλήρη δόδν της πρόοδου.

Η αξιοδοξία αυτή επί τούτων μάλλον μας έπιτρέπεται, καθ' όσον τελείως υπερεπιδήθησαν αι πρώται άντιδράσεις, αι όποια κατ' άνάγκην παρουσιάζονται εις τοιαύτα μεγάλα και σπουδαία έργα, όποϊον ή διάδοσις νέων άρχών και νέων μεθόδων μεταξύ άπαιδεύτου λαού αποτελούμενον από πολλάς χιλιάδας ατόμων.

Αί κατά της διαδόσεως των χημικών λιπασμάτων άναπτυχθείσαι άντιδράσεις, όφείλομεναι εις πολλά και ποικίλα αίτια, ήσαν πάμπολλαι και ή άπλή άναγραφή αυτών θά άπήγτει σελίδας όλοκλήρους τάς άντιδράσεις ταύτας άντιπαρερχόμεθα χωρίς καν να τάς αναφέρωμεν, τόση μάλλον καθ' όσον δέν ύφίστανται πλέον ή άν τινες αυτών ύφίστανται, δέν είναι πλέον έπίφοβοι διότι είναι λίαν εξηγησήμεναι και σχεδόν άδρανοΐσι.

Θά είπωμεν όμως όλίγας λέξεις διά δύο των άντιδράσεων τούτων, αφ' ένός μεν διότι αύται ζωηρότερον των άλλων ακόμη ύφίστανται και αφ' έτέρου όπως διαγράψωμεν συντόμως την έν σχέσει προς ταύτας έν τφ μέλλοντι δρασαν του περιοδικού τούτου.

Αι άντιδράσεις

Ότε κατά την ίδρυσιν της ΑΕΕΧΠΑ έμελετάτο τό πρόγραμμα της πορείας του 'Αγροτικού Ταχυδρόμου, εκρίθη ότι οι άντικειμενικοί κύριοι σκοποί του περιοδικού τούτου έπρεπε να είναι :

α) Να καταδείξη εις τον γεωργικόν κόσμον την ευεργετικήν έπιδρασιν των χημικών λιπασμάτων διά την πλήρη έπιτυχίαν των έργων του αφ' ένός και αφ' έτέρου να διδάξη εις αυτόν την όρθήν χρήσιν των πλήρων λιπασμάτων.

β) Να διδάξη εις τον γεωργονκτηματίαν να προσυλλάττεται από τά νοθευμένα ή έλαττωματικά λιπάσματα και να μη πληρώνη ταύτα εις τιμάς παραλόγους.

Αί πολυετείς έπίμονοι διδασκαλίαι, διά του 'Αγροτικού Ταχυδρόμου, των διαφόρων δημοσιεύσεων και εκτενούς και συχνής άλληλογραφίας, δι' επί τόπου έπισκέψεων εις τά χωρία και προφορικών δηγιών—του προσωπικού του Γεωργικού Τμήματος της ΑΕΕΧΠΑ, τελείως έπέτυχον εις τους άντικειμενικούς τούτους σκοπούς των, διότι σήμερα δέν ύπάρχει πλέον Έλλην γεωργονκτηματίας, όσον όλίγον άνεπτυγμένος και άν είναι, ό όποιος να διαμφοβήτη την ευεργετικήν έπίδρασιν των χημικών λιπασμάτων τό πολύ-πολύ θά σάς πη δέν τά έδοκίμασα ακόμη και δέν τά έξέρω, φέτος θά τά δοκιμάσω και τού χρόνον θά σοΰ πω' και άν όντως τά δοκιμάση θά γείνη ένθερμος θασιώτης αυτών.

Ός προς την καλήν και όρθήν χρήσιν των χημικών λιπασμάτων, παρατηρούμεν ότι επί 100 γεωργών μεταχειριζομένων τά χημικά λιπάσματα οι 95 έπιτυγχάνουν μόνον ό ο ο κατ' άνώτατον όριον άποτυχάνουν ένεκα κακής χρήσεως, και οι πλείστοι τούτων την άποτυχίαν των δέν αποδίδουν εις την ιδέαν και την φύσιν των χημικών λιπασμάτων, άλλ' εις άλλους λόγους, π. χ. ότι τό λίπασμα ήτο νοθευμένο και συχνότερον ότι ό τύπος του λιπάσματος τον όποϊον μετεχειρίσθη δέν ήτο δ κατάλληλος διά τον άγρόν του και ζητεί άλλον τύπον, όπως δήποτε όμως άκραδάντως πιστεύει εις την ιδέαν του λιπάσματος, διαμφοβήται μόνον μερικάς λεπτομερείας.

Τό εύχάριστον δέ είναι ότι πάμπολλοι των όλίγων άποτυχανόντων άναγνωρίζουσιν ότι ή άποτυχία των προήλθεν εξ ύπαιτιότητος αυτών των ιδίων.

Έν τούτοις τό βέβαιον είναι ότι εφ' όσον πολλαπλασιάζεται ό αριθμός των χρησιμοποιούντων τά χημικά λιπάσματα, επί τούτων ό απόδότης αριθμός των άποτυχίων αυξάνει, εφ' τό έπί τοίς ο ο πόσον τούτων έλαττωται.

Οι άποτυχάνοντες φυσικά παραπονούνται και προστρέχουσιν εις τά φώτα συναδέλφων των ή των γεωπόνων, κυρίως των Κρατικών.

Οι πεπειραμένοι γεωργοί καθησυχάζουν τους άποτυχόντας συνιδήλους των, συμβουλεύοντες αυτούς με περισσοτέραν προσοχήν να χειρίζονται τά χημικά λιπάσματα τινές όμως εκ των νεωρότερον Κρατικών γεωπόνων, χωρίς να εξετάζουσιν έμβριθώς τό υποβαλλόμενον αυτοίς ζήτημα, ως εκ καθέδρας, άποφαίνονται ότι ή άποτυχία όφείλεται εις τούτον ή εκείνον τον λόγον, μην έχοντα καμμίαν σχέση με την πραγματικήν αίτίαν της άποτυχίας, πάντοτε όμως εις βάρος του λιπάσματος, ό τοιοϋτος άνεύθυνος φετφάς του νεαρού γεωπόνου είναι εύκολος δι' αυτόν διότι τον ήπαλάσσει από τον κόπον να κουράση τό μυαλό του και συγχρόνως τον καθιστά εύχάριστον εις τον συνομιλητήν του διότι του διηλεί κατά τό κέφι του.

Η τοιαύτη συμπεριφορά των νεαρών γεωπόνων, χωρίς να ήβηλη καθόλου αυτούς τους ίδίους, γίνεται, άκουσίως των, πρόξενος ζημίας εις την πρόοδον της γεωργίας της χώρας οι γεωπόνοι οι εύρυσκόμνοι υπό τοιαύτας περιστάσεις όφείλουν, χάριν της γεωργίας και προς αύξήν του ίδιου αυτών κύρους, προτινά δώσωσι μίαν όποιανδήποτε γνώμην, να μελετώσιν έμβριθώς τον άποτυχόντα ή άποτυχόντα αυτοίς ζήτηματα και να ζητήσωσιν έν άνάγκη την γνώμην συναδέλφων των μάλλον πεπειραμένων και έπειτα να άποφαίνονται ίδίαν μελετημένην γνώμην.

Δέν είναι καθόλου έντροπή διά κάθε άνθρωπον, αλλά περισσότερον δι' ένα γεωπόνον να λέγη: τού ο δέν τό έξρω εις την γεωπονίαν κάθε ζήτημα έπιδέχεται πολλές λύσεις αναλόγως των περιστάσεων υπό τάς όποιάς εμφανίζεται.

Τά άνωτέρω έκ να πρέπει να γράψω διά τους νεαρούς συναδέλφους μου, άφορμήν λαβών από τινας όμιλίας τάς όποιάς έσχον με πραγματικούς πρακτικούς και πεπειραμένους γεωργονκτηματίας.

ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΚΑΠΗΛΕΙΑ

Ό βορς προορισμός του «'Αγρ. Ταχυδρόμου» ήτο να διδάξη εις τον γεωργονκτηματίαν να προσυλλάττεται από τά νοθευμένα ή έλαττωματικά λιπάσματα και να μη πληρώνη ταύτα εις τιμάς παραλόγους.

Καί την βαν ταύτην έντολήν του ο «'Αγρ. Ταχ)μος» μετ' έπιμονής και θάρρους επί όλόκληρον δεκαετίαν—από του 1918 ότε κατά πρώτον ένεφανίσθησαν παρ' ήμιν οι λιπασματοκάπηλοι—εύσυνειδήτως εξέτελεσεν και φρονεί ότι εφθάσεν εις τό ποθούμενον αποτέλεσμα.

Οι τακτικοί παλαιοί άναγνώσται του περιοδικού τούτου καθώς γνωρίζουσι τους τραχείς άγώνας τους όποιους διεξάγωμεν κατά της λιπασματοκαπηλείας, μετ' ανησυχίας και σθένους έλέγχοντες τάς ένδοκτόνους κακοήθεις ένεργείας των λιπασματοκαπήλων, εις όποιαδήποτε κοινωνικήν τάξιν και άν ούτοι άνήκον.

Οι πολυετείς τραχείς έκείνοι κατά της λιπασματοκαπηλείας άγώνες μας καθώς κατενοήθησαν από τους πραγματικούς γεωργονκτηματίαις και έστέφθησαν υπό πλήρους έπιτυχίας.

Ό σκοπός των άγώνων μας εκείνων ήτο να διδάξωμεν εις τους γεωργούς ότι ύπάρχουσι καλά λιπάσματα άλλ' ύπάρχουσι και κακά και νοθευμένα λιπάσματα, δηλαδή ή έλαττωμένη ή νοθευμένη λίπασμα δέν είναι και ή άποτυχία του εις την ιδέαν λιπάσματος και όχι εις τό νοθευμένο λίπασμα.

Σήμεραν ό γεωργός κάλλιστα γνωρίζει τι θά πη νοθευμένο λίπασμα ή και απλώς έλαττωματικόν λίπασμα και ποία είναι τά αποτελέσματα τούτων, έν συγκρίσει προς τά γνήσια και πλήρη λιπάσματα.

Καί ούτω οι κοινότητες και άναφοί εκείνοι άγώνες μας έστέφθησαν υπό πλήρους έπιτυχίας.

Φυσικά οι λιπασματοκάπηλοι δέν έπαυσαν ούδ' επί στιγμήν να διαβάλλουσιν τους έσόνους υπέρ των γνησίων λιπασμάτων άγώνες μας, κατηγορούντες ήμάς ότι εκινούμεθα από ποταπόν έμπορικόν συμφέρον και τά τοιαύτα.

Ευτυχώς οι γεωργονκτηματίαι εγκαίρως και τελείως κατενόησαν τον πραγματικόν λόγον του άγώνος μας, διότι άντε

λήφθησαν ότι οὐδέποτε κατηγορήσαμεν τὰ καλὰ λιπάσματα εἴτε ἀπλὰ εἴτε ἀνάμικτα ἦσαν, οὐτε κατεφέρθημεν κατὰ τιμίου λιπασματοεμπορίου ἐξ ἐναντίας οἱ ἐπιμελεῖς γεωργοκτηματῆται καλῶς ἀντελήφθησαν ὅτι καὶ αὐτῶν τῶν ἐλαττωματικῶν λιπασμάτων ἀνεγνωρίζαμεν ἐκαστοτε τὰ πλεονεκτήματά των, ἂν καὶ συμβουλευόμεν τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, εἴτε διότι εἶναι ἀνισόρροπα εἴτε πωλοῦνται εἰς ὑπερβολικά, ἀναλόγως τῆς συνθέσεώς των, ἀκριβὰ.

Οὐδέποτε, οὐδ' ἐπὶ δευτερόλεπτον ἐφαντάσθημεν ὅτι διὰ τοῦ ἀγῶνος μας ἐκείνου θὰ κατωρθώναμεν νὰ λείψῃ παρ' ἡμῖν ἡ λιπασματοκαπηλεία· γνωρίζομεν πολὺ καλὰ ὅτι τὰ διποδα κοινωνικὰ παράσιτα οὐδέποτε δύνανται νὰ λείψουν καὶ ἰδίως παρ' ἡμῖν ὅπου αἱ νοθεῖαι καὶ αἱ ἀπάται εἶναι πάντοτε εὐρύτατα καὶ δι' ὅλα τὰ εἶδη εἰς τὴν ἡμερησίαν διατάξιν· πῶς ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι αἱ νοθεῖαι τῶν λιπασμάτων δὲν θὰ διεδίδοντο παρ' ἡμῖν;

Ὁ σκοπὸς μας ἦτο, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, νὰ μάθῃ ὁ γεωργὸς ὅτι κυκλοφοροῦν μαζὺ μὲ τὰ καλὰ λιπάσματα καὶ κακὰ τοιαῦτα.

Τὸ τοιοῦτον τὸ ἐπετύχομεν.

Τώρα, θὰ κυκλοφοροῦν πάντοτε παρ' ἡμῖν λιπάσματα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον νοθευμένα ἢ ἐλαττωματικά ἀλλ' ἢ τοιαύτη κυκλοφορία δὲν δύναται νὰ βλάψῃ πλέον οὔτε τὴν ἰδέαν τῶν λιπασμάτων οὔτε τὴν γεωργίαν τῆς χώρας.

Ἡ κυκλοφορία τῶν νοθευμένων λιπασμάτων θὰ βλάπτῃ μόνον ἀτομικῶς τοὺς γεωργούς τοὺς ἀπροσέκτους καὶ ἀνοήτους, τοὺς πολυπράγμονας καὶ ξενομανεῖς· κανένα ἄλλον δὲν θὰ βλάψουν. Καὶ οἱ ἀνόητοι καὶ ξενομανεῖς θὰ ἀπατηθῶν μία ἢ τὸ πολὺ δύο φορὰς, ἐπειτα θὰ ἀνοίξουν καὶ αὐτοὶ τὰ μάτια των, καὶ οἱ λιπασματοκαπηλοὶ θὰ ἀναγκασθῶν νὰ προστρέξουν εἰς ἀναζήτησιν ἄλλων ἀνοήτων καὶ θὰ τοὺς εὐρουν, διότι κατὰ τὸν Ἀμερικανικὸν λόγιον ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τοὺς ἐξύπνους ἀνθρώπους καὶ διὰ τοῦτο ἐπλάσε πολλοὺς ἀνοήτους διὰ νὰ τρέφουν τοὺς ὀλίγους ἐξύπνους.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, εὐνόητον εἶναι ὅτι ὁ «Ἀγροτικὸς Ταχυδρόμος» εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ ἀσχολεῖται πλέον μὲ τοὺς λιπασματοκαπηλοὺς, θὰ τοὺς ἀφίσῃ ἡσύχους ἐν ἀνέσει νὰ εὐρίσκουν τοὺς κουτούς.

Μὲ τοῦτο ὅμως δὲν θέλομεν νὰ εἰποῦμεν ὅτι θὰ ἀρνούμεθα νὰ ἐξηγώμεν εἰς ὅσους μας ἐρωτοῦν, τὰ ζητήματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὰ νοθευμένα λιπάσματα μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν εὐσυνειδησίαν ὅπως μέχρι τοῦδε ἐκάμαμεν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἡ μετὰ τινος προσοχῆς μελέτη τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων μας δίδει τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

1ον) Τὰ χημικὰ λιπάσματα, εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας καὶ εὐεργετικώτερας ἀνακαλύψεις.

2ον) Ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία ἡργῆσε πολὺ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν ἐνέργειαν τῶν χημικῶν λιπασμάτων, κυρίως διότι παρ' ἡμῖν ἔλειπε ἡ βιομηχανία τούτων καὶ τὸ ἐμπόριόν των δὲν ὑπῆρχεν ἢ ἦτο κακίστα ὁργανωμένον· σήμερον ὅμως ἡ εὐδόκιμος σταδιοδρομία τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. διευκολύνει σπουδαιότατα τὴν προμήθειαν καὶ χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

3ον) Ὁ Ἕλληνας γεωργὸς μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀπεδέχθη τὰ χημικὰ λιπάσματα, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζεται εἰς μεγάλην σχετικῶς κλίμακα.

4ον) Ἡ Ἑλλάς δὲν δύναται πλέον νὰ ζήσῃ ἄνευ χημικῶν λιπασμάτων.

5ον) Ἡ Α.Ε.Ε.Χ.Π. ἀποτελεῖ ἐξόχως ἐθνικὴν βιομηχανίαν, τὴν ὁποίαν πᾶς φιλόπατρις ἀφείλει ἐνθέρμως, νὰ ὑποστηρίξῃ ἐπὶ τοσοῦτον μάλιστα, καθ' ὅσον ἡ ὑποστήριξις αὕτη ὀχι μόνον δὲν θὰ τοῦ κοστῇ ἀπολύτως τίποτε, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας πολλὰ θὰ κερδίξῃ χρησιμοποιοῦν τὰ προϊόντα τῆς Ἑταιρίας ταύτης.

Ἡ πρόδοος τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. τὰ μέγιστα θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς χώρας μας διότι καὶ ἡ γεωργία μας καὶ βιομηχανία μας θὰ ἀναπτυχθῶσι· γνωστὸν δὲν εἶναι ὅτι διὰ

νὰ εὐδαιμονοῦν τὰ Ἕθνη πρέπει νὰ ἔχουν ἀνεπτυγμένην γεωργίαν καὶ βιομηχανίαν.

6ον) Οἱ γεωργοὶ διὰ τὴν εὐδοκίμησιν τῶν ἔργων των χρεωστοῦν νὰ μελετοῦν τὰ γεωργικὰ ζητήματα καὶ λελογισμένως νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ χημικὰ λιπάσματα.

7ον) Ἡ Ἑλληνικὴ γεωργία ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ χρησιμοποιοῖ τὸν ἀπὸ 600.000 τόννους χημικῶν λιπασμάτων.

Ὅταν ἡ γεωργία μας θὰ χρησιμοποιοῖ τὸ ποσὸν τούτων λιπασμάτων θὰ δικαιούται νὰ καυχᾶται ὅτι εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθοῦς προόδου· τότε θὰ λείψουν καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ καὶ δημόσιαι οἰκονομικαὶ στενοχωρίαι καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ οἰκονομικὴ σωτηρία τῆς Πατρίδος μας, τότε νῦν ἔχον, θὰ πραγματοποιηθῇ κυρίως διὰ τῆς χρήσεως ἀφθόνων χημικῶν λιπασμάτων ἀρίστης ποιότητος.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ

Η ΚΟΥΣΚΟΥΤΑ ΤΟΥ ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΥ

Τελευταίως ἀπὸ διάφορα μέρη ὅπου καλλιέργουν τριφύλλια μᾶς ἀπέστειλαν δείγματα τριφυλλιοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει προσβληθῇ ἀπὸ ἓνα φυτικὸν παράσιτον, τὴν κουσκούταν.

Περιγραφή τοῦ φυτοῦ

Ἡ κουσκούτα (Cuscuta Europaea) κοινῶς Ἀμπελονκάδια, Νεραϊδονήματα, Μεταξάκι, Μαλλιά τῆς Παναγίας, εἶναι ἓνα φανερόγαμον παράσιτον, δηλ.: ἓνα φυτὸν ὅπως τὰ ἄλλα, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀντὶ νὰ τρέφεται ἀπὸ τὴν γῆν τρέφεται ἀπὸ τοὺς χυμοὺς τοῦ τριφυλλιοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου προσκολλᾶται.

Ἡ κουσκούτα εἶναι φυτὸν ἐνιάκισον διὰ τῶν σπόρων της, δηλαδή, ὅπως τὸ σιτάρι καὶ τὰ περισσότερα τῶν φυτῶν τὰ ὁποῖα καλλιέργουμέν, θὰ ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ πέσουν σπόροι εἰς τὴν γῆν διὰ ν' ἀναπτυχθῇ, ὁπότεν καὶ ἡ καταπολέμησις θὰ ἦτο κάπως ἐυκολωτέρα· θὰ ἤρκει δηλ.: νὰ θερίσωμεν τὸ τριφύλλι, τὸ προσβληθὲν, πρὶν ἀκόμη ἡ κουσκούτα κάμῃ σπόρους διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ τὸ παράσιτον τοῦτο.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ κουσκούτα ἔχει καὶ ἄλλο μέσον πολλῆς πλασισμοῦ: τὰ στελέχη της τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐκμυζητήρια (βιζικάντια) ἀρκεῖ ἓνα κομματάκι ἀπ' αὐτὸ τὸ στέλεχος νὰ εὐρεθῇ πλησίον φυτοῦ τριφυλλιοῦ διὰ νὰ κολλήσῃ ἀμέσως ἐπάνω του, νὰ τὸ περιτυλίξῃ ὥσάν ἀχταρόδι καὶ ἀμέσως νὰ ἀναβῶν ὁγνηθῇ καὶ ἀναπτυχθῇ τὸ παράσιτον. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ μέσου τούτου ἀναβλαστήσεως, ἡ κουσκούτα ἔχει καὶ ἄλλο τοιοῦτον. Σχηματίζει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους μικροὺς βολβούς, οἵτινες ἐλευθεροῦνται ἀπὸ τὸ φυτὸν, καὶ κατὰ τὴν ἀνοίξιν δύνανται νὰ βλαστήσουν καὶ νὰ δώσουν ἄλλα φυτὰ κουσκούτας. Μὲ τὰ τρία λοιπὸν αὐτὰ ἰσχυρὰ μέσα βλαστήσεως καὶ πολλαπλασιασμοῦ ἐννοεῖ τις πόσον ἐπικίνδυνον εἶναι τὸ παράσιτον τοῦτο διὰ τοὺς τριφυλλεῶνας μας καὶ πόσον εἶναι ἀναγκαῖον νὰ φροντίσωμεν:

1ον) Νὰ ἔχωμεν καθαρὸν σπέρμον τριφυλλιοῦ ἐγγυημένον.

2ον) Νὰ λαμβάνωμεν δρακόντικα μέτρα διὰ τὴν καταπολέμησίν του, ἅμα τὴν ἐμφάνισίν του.

Ἀς ἴδωμεν τώρα πῶς ἀναπτύσσεται εἰς τὴν ἀρχὴν ἡ κουσκούτα ὁ σπέρμος τῆς κουσκούτας μόλις πέσει εἰς τὴν γῆν (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν σπέρνον μετὰ μὲ τὸν σπέρμον τοῦ τριφυλλιοῦ δύνανται ὅμως νὰ μεταφερθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀπὸ παρακείμενον τριφυλλεῶνα προσβεβλημένον ἀπὸ κουσκούταν) καὶ εὐρὴ ὑγρασίαν, τὸ τοιοῦτον δὲ σπανίως λείπει ἀπὸ τοὺς τριφυλλεῶνας, οἵτινες ποτίζονται συχνά, φυτρώνει καὶ ἡ ρίζα ἀμέσως προχωρεῖ μέσα εἰς τὴν γῆν τὸ δὲ στέλεχος τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται ταχύτατα καθ' ὅτι τρέφεται εἰς τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὰ ἑτοιμα ἀποθέματα, τὰ ὁποῖα προϋπάρχουν ἐντὸς τῶν σπόρων, ἔρπει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ καταλλήλου φυτοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θὰ προσκολληθῇ διὰ ν' ἀπομυζήσῃ τοὺς χυμοὺς του.

Μόλις τὸ εὖρη κολλᾷ ἐπάνω του, τὸ περιτυλίσσει, καὶ τότε ἡ ρίζα πλέον τῆς κουσκούτας ἡ ὁποία εἶναι ἀχρηστος, ξηραίνεται καὶ ἡ κουσκούτα ζῇ πλέον καθαρῶς ὡς παράσιτον.

Ἐὰν ὅμως κατὰ τύχην δὲν εὖρη κατάλληλον φυτὸν διὰ νὰ προσκολληθῇ ἐπ' αὐτοῦ, ἐξαντλουμένων τῶν ἀποθεμάτων τοῦ σπόρου, τὸ φυτὸν ξηραίνεται. Τὰ νημάτια τῆς κουσκούτας ἐπιζητοῦν διὰ νὰ περιτυλιχθῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στελέχη κάθετα ἐνίοτε περιτυλίσσονται ἐπὶ κεκλιμένων στελεχῶν, σπανίως ὅμως ἐπὶ ὀριζοντίων καὶ ἐὰν τοιοῦτον τι συμβῇ κάποτε εἶναι προσωρινόν, καὶ μέχρις ὅτου κατωρθώσουν ἀναπτυσσόμενα νὰ φθάσουν ἄλλα κάθετα τοιαῦτα.

Τὸ στέλεχος τῆς κουσκούτας εἶναι νηματωσίδες λεπτότατον, περιτυλίσσεται δὲ σφικτὰ περίξ τοῦ φυτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ζήσῃ. Εἰς τὰ διάφορα σημεῖα ἐπαφῆς τῶν νημάτων μὲ τὸ στέλεχος τοῦ τριφυλλιοῦ ἀναπτύσσονται μικρὰ ριζίδια μύτερὰ, τὰ ὁποῖα τρυποῦν τὸ φυτὸν καὶ πηγαίνουν μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ στελέχους, ἀπορροφοῦν τοὺς χυμοὺς καὶ τὸ ἀποξηραίνουν.

Ἡ κουσκούτα κάμνει κατὰ τὴν ἀνθη λευκὰ συγκεντρώμενα πολλὰ μαζύ. Ἐκαστὸν ἄνθος παράγει μίαν καπσοῦλαν ἐντὸς τῆς ὁποίας εὐρίσκονται οἱ σπόροι, οἱ ὁποῖοι εἶναι καστανοί, πολὺ μικροί, ὁμοιάζουν δὲ μὲ τὸν σπέρμον τοῦ καπνοῦ.

Ὁ σπέρμος τῆς κουσκούτας ἔχει ἓνα λεπτὸν περιτύλιγμα πολὺ σκληρὸν τὸ ὁποῖον τὸν προφυλάττει καὶ τὸν κάμνει ν' ἀντέξῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ εἰς μεγάλας διαφορὰς θερμοκρασίας, δηλ.: εἰς τὸ κρύον τοῦ χειμῶνος, καὶ εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν κατὰ τὸ θέρος, χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν βλαστικὴν του ἰκανότητα. Δύνανται ἐπίσης ὅταν φαγῶθῃ ἀπὸ ζῶα νὰ περάσῃ τὸν ἐντερικὸν σωλήνα των καὶ νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν κοπρίαν χωρὶς νὰ πάθῃ ἀπολύτως τίποτε, διὰ νὰ βλαστήσῃ ὅταν εὖρη εὐνοϊκοὺς ὁρους.

Ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν κουσκούται αἵτινες ἀναπτύσσονται καὶ ἐπὶ διαφόρων ἄλλων φυτῶν, ὅπως τὸ λινάρι, τὸν βίκον, τὴν ἄμπελον κτλ.

Αἱ καταστροφαὶ τὰς ὁποίας ἐπιφέρει ἡ κουσκούτα εἰς τὴν γεωργίαν μας εἶναι μεγάλαι, ἰδίως εἰς τοὺς τριφυλλεῶνας. Διὰ τῶν μέσων πολλαπλασιασμοῦ τὰ ὁποῖα διαθέτει δύναται τάχιστα ν' ἀποξηράνῃ καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸν καλύτερον τριφυλλεῶνα.

Εἰς τὴν ἀρχὴν παρουσιάζεται μεμονωμένως μέσα εἰς τὸν τριφυλλεῶνα εἰς στίγματα κυκλικά τὰ ὁποῖα ἀπλώνουν ταχέως καὶ ἐνοῦνται τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο ἕως ὅτου δόλοκληρον τὸ χωράφι τριφυλλιοῦ καταστραφῇ.

ΜΕΣΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ

Α.

1ον) Προληπτικά.— α.) Οὐδέποτε νὰ χρησιμοποιοῦμεν διὰ σποράν, σπέρμον τριφυλλιοῦ προερχόμενον ἀπὸ τριφυλλεῶνα προσβληθέντα ἀπὸ κουσκούταν.

β.) Ὅταν ἀγοράζωμεν σπέρμον τριφυλλιοῦ ν' ἀπαιτῶμεν ἀπὸ τὸν πωλητὴν ἑγγράφον ὑπεύθυνον δηλῶσιν ὅτι ὁ σπέρμος τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπώλησε δὲν περιέχει σπόρους κουσκούτας. Καὶ νὰ μὴ παραλείπωμεν νὰ τὸν καταδιώκωμεν ἀπεινῶς ὅταν ἐξακριβωθῇ τὸ ἐναντίον, δηλ.: ὅτι ὁ σπέρμος τριφυλλιοῦ περιεῖχε καὶ σπόρους κουσκούτας. Τὸ καλύτερον θὰ ἦτο οἱ Συνεταγιστοὶ νὰ ἐφρόντιζαν διὰ τὴν προμήθειαν τοιοῦτων σπόρων εἰς τὰ μέλη των, αὐτοὶ δὲ θὰ ἦσαν καὶ ἀρμοδιώτεροι κατόπιν, διὰ τὴν μύνησιν καὶ καταδίωξιν τοῦ πωλητοῦ.

γ.) Νὰ μὴ ρίπτωμεν εἰς τὸν τριφυλλεῶνα μας κοπρίες, πκρὰ μόνον Χημικὸν λίπασμα 0—12—6.

Καὶ τοῦτο διότι ἐκτὸς ὅπου ἡ κοπρία εἶναι ἐν περιττὸν ἔξω δὸν διὰ τὸ τριφύλλι (τὸ τριφύλλι, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ψυχανθῆ ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ πέρνουν τὸ ἄζωτον ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαίραν) ἡ κοπρία θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὸ χωράφι μας ἓνα σωρὸ ξένους σπόρους ζιζανίων, καὶ τὸ χειρότερον ἀπὸ ὅλα σπόρους κουσκούτας ἐὰν τὰ ζῶα ἐφαγὰν χόρτον τὸ ὁποῖον εἶχε κουσκούταν. Διότι ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, οἱ σπόροι τῆς κουσκούτας περνοῦν τὸν ἐντερικὸν σωλήνα τῶν ζώων χωρὶς νὰ πάθουν τίποτε.

Ἡ κόπρος λοιπὸν ἀποκλείεται τελείως διὰ τοὺς τριφυλλεῶνας.

δ.) Νὰ καταστρέφωμεν, βάζοντες φωτιά, τὰ περίξ τοῦ τριφυλλεῶνος μας ξένα χόρτα ποὺ ἀναπτύσσονται ἐπάνω εἰς τὰ χαντάκια ἢ εἰς τὰ σύνορα τοῦ χωραφιοῦ μας διότι ἡ κουσκούτα δὲν πηγαίνει μόνον ἐπάνω εἰς τὸ τριφύλλι ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα διάφορα ζιζάνια, καὶ ἀπ' ἐκεῖ δύναται νὰ μεταδοθῇ καὶ εἰς τὸ τριφύλλι.

2ον) Μέσα θεραπευτικά.— Εἶπομεν ὅτι ἡ κουσκούτα δὲν ἔχει ρίζες μέσα εἰς τὴν γῆν, κατὰ συνέπειαν ὅλη ἡ προσοχή μας θὰ στραφῇ εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν στελεχῶν.

Πρὸς τοῦτο δυνάμεθα:

α.) Ἐκεῖ ὅπου ἔχει παρουσιασθῇ ἡ προσβολὴ ν' ἀνοίξωμεν μὲ τὴν τσάπαν ἓνα χαντάκι βάθους 30 πόντων καὶ νὰ τριγυρῇ σῶμεν οὕτω τὸ προσβληθὲν μέρος καὶ 2 μέτρα περίξ ἀκόμη διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν τὰ νημάτια τοῦ παρασίτου νὰ προχωρήσουν πέρα κάτω. Κατόπιν ὅλο αὐτὸ τὸ μέρος ποὺ ἐχωρίσαμεν τὸ θερίζομεν, μαζεύομεν τὸ χόρτον εἰς μίαν λινάτσαν καὶ τὸ πηγαίνομεν ἔξω ἀπὸ τὸν τριφυλλεῶνα μας καὶ τὸ καίνομεν, ἀνακατώνοντες μὲ ὀλίγον ἄχυρον ἢ ρίπτοντες ὀλίγον πετρέλαιον.

Εἰς δὲ τὸ θερισθὲν οὕτω μέρος τοῦ τριφυλλεῶνος σκορπίζομεν ὀλίγον φυλὸν ἄχυρον καὶ βάζομεν φωτιά διὰ νὰ καταστρέψωμεν τοὺς τυχόν πεσόντας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν σπόρους.

β.) Διάλυσις θεϊκοῦ σιδήρου (καρὰ-μπογιὰ).— Ἀλλο μέσον καταπολέμησεως τῆς κουσκούτας εἶναι ὁ διὰ πυκνῆς διαλύσεως 40 % θεϊκοῦ σιδήρου ψευκασμοῦ ὅλου τοῦ μέρους εἰς τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναφανῇ ἡ κουσκούτα.

Ὁ θεϊκὸς σίδηρος καταστρέφει τὴν κουσκούταν καὶ τὸ τριφύλλι ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔχει ἀναπτυχθῇ. Ἀλλὰ τὸ τριφύλλι, καθ' ὅσον ὁ δὲν ἔχει ρίζας, ἔσπεττει πάλιν, ἐνῷ ἡ κουσκούτα καταστρέφεται τελείως, διότι δὲν ἔχει ρίζας.

Ἐνίοτε ὅμως δυνατόν καὶ τὸ τριφύλλι νὰ καταστραφῇ τελείως εἰς τὸ μέρος τὸ ψευκασθὲν ὑπὸ τοῦ θεϊκοῦ σιδήρου, τότε χρειάζεται νὰ σπαρῇ νέος σπέρμος καὶ νὰ καλυφθῇ μὲ τὸ σκαλιστήρι καὶ οὕτω τὸ δημιουργηθὲν κενὸν συμπληροῦται.

γ.) Διάλυσις θεϊκοῦ ὀξέος.— Τὸ θεϊκὸν ὄξύ, τὸ ὁποῖον ὡς ἐγράψαμεν πολλάκις εἰς τὸν Ἀγρ. Ταχυδρόμον εἶναι τὸ καλύτερον μέσον διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ζιζανίων, εἶναι ἐπίσης ἄριστον διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς κουσκούτας.

Εἰς ψευκασμοῦ διὰ διαλύσεως 10 % κατ' ὄγκον θεϊκοῦ ὀξέως ἐντὸς ὕδατος καταστρέφει ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι τὴν κουσκούταν. Βεβαίως καὶ τὸ τριφύλλι τὸ ψευκασθὲν διὰ θεϊκοῦ ὀξέος ξηραίνεται, ἀλλὰ ταχέως ἀναλαμβάνει διότι αἱ ρίζαι τοῦ μένου ἀνέπαφοι.

Ἐξ ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἀνεφέραμεν τὸ πρακτικώτερον καὶ οἰκονομικώτερον διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς κουσκούτας, εἶναι τὸ τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος.

Ἐὰν ὅμως ἡ προσβολὴ τῆς κουσκούτας ἔχει γενικευθῇ καθ' ὅλον τὸν τριφυλλεῶνα, τότε δὲν ἀπομένει πλέον παρὰ νὰ τὸν χαλάσωμεν ἀμέσως καὶ νὰ σπείρωμεν ἓνα σιτάρι ἢ οἰονόμηποτε ἄλλο δημητριακὸν ἢ σκαλιστικὸν φυτὸν. Ἐπὶ τινὰ δὲ ἔτη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χωραφιοῦ δὲν πρέπει νὰ σπείρωμεν οὔτε τριφύλλι, οὔτε βίκον, διότι πιθκνὸν νὰ παρέμειναν σπόροι, οἵτινες καὶ πάλιν θὰ μολύνουν τὸν τριφυλλεῶνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ἡ κουσκούτα εἶναι φυτὸν παράσιτον, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ τριφύλλια.

Μέσα Προφυλακτικά.— 1ον) Προμήθεια καθαροῦ σπόρου τριφυλλιοῦ ἐγγυημένου.

2ον) Οὐδέποτε νὰ γίνεταί λίπανσις διὰ κόπρου ἰδίως εἰς τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ἡ καλλιέργεια τριφυλλιοῦ εἶναι πολὺ διαδεδομένη, καθ' ὅσον ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ μεταφέρωμεν μὲ τὴν κόπρον καὶ σπόρους κουσκούτας.

3) Καταστροφὴ διὰ τῆς πυρᾶς ὅλων τῶν ξένων χόρτων, τῶν ἐδρισκομένων ἐπὶ τῶν περίξ τοῦ τριφυλλεῶνος χαντάκων.

ΜΕΣΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ

1ον) Καταστροφὴ διὰ τῆς πυρᾶς.

2ον) Διὰ διαλύσεως θεϊκοῦ σιδήρου 40 ο/ο

3ον) Διὰ διαλύσεως θεϊκοῦ ὀξέος 10 ο/ο κατ' ὄγκον.

Θ. ΛΥΚΙΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ

Ο Μουσσολίνι, ως ένθυμασθε, συνέστησεν εις τὸν Ἰταλικὸν λαὸν τὴν μάχην τοῦ σίτου καὶ παρέσχεν εἰς τοὺς γεωργούς διὰ τὴν ἐπάρκειαν τῆς χώρας του. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλοι γνωρίζομεν, ὅτι διὰ τὴν σιταρκειαν ἐξάγομεν ἐτησίως 8—10, 000,000 Σ. ἑλληνῶν. Γίνονται συστάσεις στὰ χαρτιά χωρὶς νὰ ἐνισχύονται οἱ γεωργοὶ εἰς τὸ ἐπίμοχθον αὐτῶν ἔργον. Φέτος εἶχον γίνεαι εἰς τὴν Πελοπόννησον μεγάλοι σποραὶ δημητριακῶν, τὰς ὁποίας, ἐὰν ἦν ὁ Μάιος θὰ εἴχαμεν πλουσιωτάτην παραγωγὴν. Ἐντούτοις ἡ ἀπόδοσις εἶναι μετρίως καλὴ ὅπως δὴποτε ὁμῶς ἱκανοποιητικὴ διὰ τοὺς ἀγρότας.

Διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ γεωργία καὶ λυθῇ τὸ ζήτημα τῆς σιταρκειας, ἀπαιτεῖται ἡ ἀμεσος καὶ ἐμπράγματος ἐνίσχυσις τῆς γεωργίας ὑπὸ τοῦ Κράτους, αὐτοῦ τοῦ ὀπισθοδρομικοῦ καὶ μειρολατρικοῦ συνταλῆστο. Ὁ γεωργὸς στερεῖται ἀγροτικῆς συγκοινωνίας, ἐπαρκούς ἀσφαλείας καὶ σήπεται ἀπὸ τὰ σπαρτά του εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα. Ἡ Πολιτεία οὐδέποτε ἐσκέφθη τὸν γεωργόν, τὸν δεινοπαθόντα καὶ μάρτυρα τοῦ εὐγενεστέρου καθήκοντος, ὅστις διὰ τοῦ τιμίου ἰδρώτος του ἀνανεῶναι συνεχῶς τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον, μεθ' ὅλας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις καὶ τὰς στερήσεις καὶ τὰς τοκοφυκτικὰς ἐνμεταλλεύσεις καὶ τὰς ἀποστραγγιστικὰς, ἀγρίας καὶ βερβάρους φορολογίας τὰς ὁποίας ὑφίσταται, χωρὶς ν' ἀπολαμβάνῃ οὐδὲν ἀγαθὸν τῆς ὀφειλομένης εὐνομίας. Ἐνῶ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ γῆ μᾶς δίδει τὰ 81, 32 c) (μετὰ τῆς κτηνοτροφικῆς καὶ δασῶν) τῆς ὅλης ἐθνικῆς παραγωγῆς, τὰ δὲ 88, 90 o) τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἐμπορίου ἀποτελοῦν τὰ γεωργικο-κτηνοτροφικά προϊόντα, τὸ νυσταλέον Κράτος δὲν ἐνισχύει τὴν ἰδιωτικὴν προσπάθειαν, ἀσχολούμενον μόνον εἰς τὴν ἐξάγεισιν τρόπου νέων φορολογικῶν διὰ νὰ καταδυναστεύσῃ ἀγρότας καὶ ποιμένας.

Ἡ ἐνίσχυσις τῆς γεωργίας προϋποθέτει βεβήθειαν ἡθικὴν καὶ ἐνδιαφέρον πατρικὸν τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων δι' ἔργων, ὥστε νὰ μὴ πνίγονται καὶ νὰ μὴ σήπωνται τὰ σπαρτά των, καὶ παροχὴν ἐπὶ πιστώσει ἐκατοντάδων χιλ. τόνων χημικῶν λιπασμάτων δι' ἐνεχυρογράφων, ὥστε οἱ καρποὶ νὰ εἶναι ὑπέργυροι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων. Ἡ χρησιμότης τῶν λιπασμάτων κατέστη πλέον γνωστὴ καὶ εἰς τοὺς ἀπλοϊκωτέρους γεωργούς. Διὰ τῆς καλῆς καλλιέργειας, τῆς ἐπιλογῆς τῶν σπόρων καὶ τῆς γενικεύσεως τῆς χρήσεως τῶν λιπασμάτων, θ' ἀποκτισθῶμεν τὴν ἐπάρκειαν τοῦ φωμοῦ καὶ θὰ σταματήσῃ ἡ αἱμορραγία διὰ τῆς ἐκροῆς τοῦ ἡχοῦντος νομίσματος, ὅτε θὰ εἰσέλθωμεν ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἐδὸν τῆς οἰκονομικῆς ἐξυγιάνσεως.

Ἐπεθύμουν πρὸς τούτοις νὰ συστήσω τὴν προμήθειαν σπόρου σίτου ἐξ Αὐστραλίας, διότι, ὡς μαθαίνω, οὗτος ἀντέχει εἰς τοὺς καυσῶνας καὶ ὠριμάζει πρῶτοντον τοῦ συνήθους σίτου 10—15 ἡμέρας.

Γερήνιος

Παρατηρήσεις Δ. Α. Τ.

Ὅλα αὐτὰ ποὺ γράφει παραπάνω ὁ φίλος κύριος Γερήνιος εἶναι πολὺ καλὰ καὶ σωστά, ἀλλὰ εἶναι περιττά· διότι σημεῖον εἶναι καὶ τὸν μιστικὸν πλέον ἐπὶ τὸ *Κράτος εἶναι ἀνικανὸν νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν ἐπάρκειαν τῆς γεωργίας* τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν τὴν γνωρίζομεν πλέον ὅλοι καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄστοι καὶ αγρόται· εὖ ἐφαρμόζεται ἡ κοινὴ παροιμία: *Εἰς τοῦ κουφου τὴν πόρτα θέλεις κινῆσαι θέλεις βρόντα, τὸν κόπον σου χαμένον ἔχεις, ἡ τὸ ἄλλο κοινὸν λόγιον: τὸν ἀραπὴν ὅσον καὶ ἂν οἰκουμένης μαῦρος θὰ μείνῃ.*

Συνεπῶς νὰ ἐπιμένωμεν νὰ ζητοῦμεν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς γεωργίας μας εἶναι τὸ ἐπιγώτερον ματαιοπονία, χαμένος κόπος.

Ἐγὼ ἀτομικῶς ἀπὸ μακρῶν χρόνων, ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ἀνίκανον νὰ πράξῃ τι θετικὸν καὶ πράγματι ὠφελίμον διὰ τὴν γεωργίαν μας. Ἐγὼ ἀτομικῶς

κὼς θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἐὰν ἐβλεπα τὸ Κράτος τελείως νὰ ἀδραγῇ διὰ νὰ μὴν παρεμποδίζεται ἡ πρόοδος μας, διότι δυστυχῶς συχνὰ τὸ Κράτος λαμβάνει ἀστοχὰ μέτρα διὰ νὰ ἐπὲρ τῆς γεωργίας, τὰ ὅποια κάμνουν νὰ ὀπισθοδρομῇ ἡ γεωργικὴ πρόοδος.

Ὅστε τὸ Κράτος μόνον κακὸ κάμνει· σπανίως ἰσχύει τι τὸ ὠφέλιμον.

Ἀλλὰ τότε τί πρέπει νὰ γίνῃ; Νὰ ὑπομένωμεν τὴν κακορίζικιάν μας ἀπλῶς μεμψιμοιροῦντες;

Ὅχι βέβαια.

Τὴν βελτίωσιν τῆς γεωργίας μας πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν διὰ τῆς ἰδιωτικῆς *πρωτοβουλίας* ἐνεργοῦσης εἴτε ἀτομικῶς εἴτε—ἔπερ καὶ προτιμότερον—ὁμαδικῶς.

Πρὸς τοῦτο, ὅλοι μας χρεωστοῦμεν νὰ συντρέξωμεν εἰς τὴν τελείαν χειραφέτησιν τοῦ ἀγρότου, νὰ ἐξυγιάνωμεν τοὺς συνεταιρισμοὺς κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐργάζωνται ὑπὲρ τῶν ἀληθινῶν συμφερόντων τῶν συνεταίρων των καὶ ὅχι νὰ τείνουν νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς κακοὺς ἐμπόρους πολεμοῦντες τοὺς τιμίους τοιοῦτους, κτλ. κτλ.

Συμπέρασμα.—Τὴν γεωργικὴν πρόοδον τῆς χώρας μας ὀφείλομεν νὰ ἀναζητήσωμεν κυρίως εἰς τὴν *ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν* πρᾶτοντως καθοδηγουμένην.

Α. Θ. Μ.

Ο ΙΕΡΟΣ ΚΛΗΡΟΣ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 182 τεύχος τοῦ «Ἀγροτικοῦ Ταχυδρομοῦ» (μηνὸς Μαΐου ἐ. ἐ. σελ 257) ἐδημοσιεύσαμεν ἐγκύκλιον τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἰωαννίνων παραίνετικὴν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Γεωργίας.

Σήμερον εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ὁμοίαν ἐγκύκλιον τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἰκαρίας, θεωροῦντες ὅτι αὐτὴ αὐτῇ ἐγκύκλιον εἰς τὴν ταχύτεραν πρόοδον τοῦ τόπου μας.

Νομίζομεν ὅτι χρησίμουν καὶ ἐθνοσωτήριον ἔργον θὰ κάμουν οἱ κατὰ τόπους Ἰεράρχαι ἀπευθύνοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοιαύτας ἐγκυκλίους πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν διοίκησιν των πνευματικὰ ποίμνιά των.

Ὁ κληρὸς ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν πρόοδον τῆς Γεωργίας.

Ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἰκαρίας ἐπὶ λέξει ἔχει ὡς ἀκολούθως:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΙΚΑΡΙΑΣ

Πρωτοκ. 220
Αριθ. Διεκπ.

Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς,

Τιμιώτατοι Πρόεδροι,

Ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι

καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι Χριστιανοὶ τῶν κοινοτήτων καὶ ἐνοριῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπαρχίας πατρικῶς ὑμᾶς εὐχόμεθα.

Εἰς τοὺς σημερινούς χρόνους ὅλοι αἱ ἐπιστήμῃαι ἔχουν εὐθάρσι εἰς τὴν μεγαλητέραν αὐτῶν ἀνάπτυξιν καθὼς καὶ ἡ Χημεία ἡ ὁποία μᾶς παρουσιάζει τέσσην ποικιλίαν εἰς τὰς ἐφευρέσεις τῆς καὶ μάλιστα τὰ *λιπάσματα* τῆς, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν καὶ ἀνθῶν, τὴν δύναμιν τῶν δένδρων, τὸν πλοῦτον τῆς γῆς, τὴν ἱκανοποίησιν τῶν γεωργῶν. Τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων μαρτυροῦν οἱ μεταχειριζόμενοι τὰ λιπάσματα εἰς τοὺς ἀγρούς των, εἰς τὰς ἀμπελοὺς των καὶ εἰς τὰς ἐλαίας καὶ τὰ λοιπὰ δένδρα των καὶ ἔχοντες οὕτω πλουσίαν καὶ ἱκανοποιητικὴν παραγωγὴν.

Ἀπὸ ἀσφαλεῖς καὶ θετικὰς πηγὰς γνωρίζοντες τὴν εὐεργετικὴν ἐνέργειαν τῶν χημικῶν λιπασμάτων συνιστῶμεν ἐκθῶς

μὴ καὶ πατρικῶς εἰς πάντας τοὺς καλλιεργούντας χωράφια, ἀμπελίας καὶ δένδρα γεωργούς τῆς ἐπαρχίας Ἰκαρίας νὰ μεταχειρίζωνται λιπάσματα κατὰ τὴν καλλιέργειαν αὐτῶν, προμηθεύόμενοι αὐτὰ ἐκ τῶν ἐν Ἀγίῳ Κηρύκῳ καταστημάτων τοῦ κ. Θεοδώρου Π. Χ. Οἰκονόμου ἢ ἄλλων καταστημάτων, μετὰ τὴν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ πεποίθησιν ὅτι θὰ ἔχωσι μεγάλην παραγωγὴν καὶ καρποφορίαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πολλῶν αὐτῶν ἐξόδων καὶ οὕτω μετὰ μεγαλητέρας διαθέσεως θὰ συνεξίχουν τὰς ἀγροτικὰς αὐτῶν ἐργασίας, δεδομένου ὅτι ἡ γῆ εἶναι μήτηρ τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ καὶ ἡ βάσις πάσης ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐθυμερίας.

Ταῦτα πρὸς γνώσιν ἐκ πατρικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἀγάπης. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μετὰ πάντων Ὑμῶν.

Ἐν Ἀγίῳ Κηρύκῳ τῇ 9 Ἰουλίου 1227.

† Ἰκαρίας Νεόφυτος Εὐχένιος

ΤΟ ΠΛΑΓΙΑΣΜΑ (ΠΤΩΣΙΣ) ΤΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ

(Πολλάκις ἡ σιτοπαραγωγὴ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ πλάγιασμα πέσιμον). Ἡ πτώσις ἐπέρχεται κυρίως εἰς ἐδάφη γόνιμα, πλούσια εἰς ὀργανικὰς οὐσίας καὶ εἶναι συνηθεστέρα κατὰ τὰ θερμὰ καὶ ὑγρὰ ἔτη.

Αἰτιολογία

Εἰς ἐδάφη περιέχοντα μεγάλην ἀναλογίαν ἀζώτου, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα θρεπτικὰ συστατικά, ἐπειδὴ ἡ νιτροποίησις εἶναι πολὺ ζωηρὰ τὰ φυτὰ ἀναπτύσσονται ταχύτερον τοῦ δέοντος, πιέζονται ἀναμεταξύ των καὶ φωτίζονται ὀλιγώτερον, ὥς ἐκ τούτου ἔχουσι τάσιν πρὸς ἐπιμήκυνσιν καὶ ἡ βίσις τῆς καλῆς δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ συγκρατήσῃ τὸ φυτὸν τὸ ὅποιον πλάγιάζει.

Ἐὰν ἡ πτώσις ἐπέλθῃ πρὸ τῆς ἀνθήσεως, ἡ προκύπτουσα ζημία εἶναι μεγάλη. Μετὰ τὴν ἀνθῆσιν ἡ ζημία αὐτὴ εἶναι μικροτέρα, διότι τὸ φυτὸν ἤντησεν ἤδη ἐκ τοῦ ἐδάφους τὰ συστατικά τὰ ἀπαραίτητα πρὸς σχηματισμὸν τοῦ καρποῦ. Πάντως ὁμως ὁ καρπὸς ὡς πρὸς τὴν ποιοτήτα καὶ τὸ βάρος του, ἐπηρεάζεται σημαντικῶς. Ἐὰν ἡ πτώσις ἐπέλθῃ ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ὠρίμανσιν ἡ ζημία εἶναι ἀνεπαίσθητος.

Πῶς δυνάμεθα νὰ μετριάσωμεν

τοὺς ἐκ τῆς πτώσεως κινδύνους

α') Οἱ ἐκ τῆς πτώσεως κίνδυνοι καὶ αἱ ἐκ ταύτης ζημίαι μετριάζονται καὶ πολλάκις προλαμβάνονται διὰ τῆς ἀραιώσεως σπορᾶς.

β') Ἀφ' οὗ ἡ πτώσις ὀφείλεται συνήθως εἰς κακὴν ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἐδαφί θρεπτικῶν συστατικῶν, ἰδίᾳ δὲ εἰς μεγαλειτέραν περιεκτικότητα ἀζώτου ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἄλλα συστατικά, οἱ ἐκ τῆς πτώσεως κίνδυνοι μετριάζονται διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ὑπερφωσφορικοῦ λιπάσματος τοῦ τύπου 0—16—0, εἰς ποσότητα 20 ἕως 40 ὀκάδων κατὰ στρέμμα, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

γ') Ἐνίοτε προσδευτικοὶ γεωργοὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐσοδείας εἰς τὸ πέσιμας, προβαίνουν εἰς τὴν σπορὰν μιγμάτων σίτου. Διὰ τῆς ἀναμίξεως τοῦ σπόρου ποικιλίας ἀντεχούσης εἰς τὸ πλάγιασμα, μετ' ἄλλης ἡ ὁποία δὲν παρουσιάζει ἀντίστασιν, ἡ ἀντέχουσα ποικιλία συγκρατεῖ τὴν ἄλλην.

δ') Ἡ βόσκησις τῶν προβάτων διὰ μέσου τῶν σιτοφύλων ἀγρῶν προλαμβάνει πολλάκις τὸ πλάγιασμα, τὸ ὅποιον ἐπέρχεται ἀσφαλῶς ὕταν τὰ φυτὰ τοῦ σίτου παρουσιάζουν πρῶτως πολὺ ζωηρὰ τὴν βλάστησιν. Ἐνεργεῖται δὲ ἡ βόσκησις ἀνελλιπῶς εἰς πλείστα μέρη τῶν Νομῶν Δαρίας καὶ ἀραιότερον ἀνὰ τὸν Νομὸν Φθιωτιδοφωκίδος. Ἡ βόσκησις ἐν τινι μέτρῳ περιορίζει καὶ τὰς ἐκ τῶν ζιζανίων ζημίας.

Ἡ διὰ τῶν προβάτων βόσκησις τῶν σιτοφύλων ἀγρῶν διενεργεῖται παρ' ἡμῖν ὡς ἐξῆς: Εἰς τὴν Θεσσαλίαν κατὰ Μάρτιον εἰς τὰ πεδινὰ μέρη κατὰ Φεβρουάριον εἰς τὰ ὄρεινά, εἰσάγουσι τὰ πρόβατα εἰς τοὺς ἀγρούς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν προβάτων, ὁ σίτος παρουσιάζει ἀρκετὴν ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ

δὲν ἔχει ἀναφανῆ ἐπὶ τῆς καλῆς δὲ πρῶτος κόμβος. Τὰ πρόβατα ἀποτέμνουσι τοὺς βλαστοὺς τοῦ σίτου, (κατὰ τὴν ἐκφρασιν τῶν γεωργῶν κουρεύουσι τὸ σιτάρι) καὶ μετὰ τὸ κουρεῖμα αὐτὸ τρώγουσι μὲ περισσώτερον δρεξίν τὸν ἀγρίδιον, τὴν ἀγρίδωμην καὶ ἄλλα ζιζάνια. Αἱ αἰγες δεικνύουν ἰδιαίτερον προτίμησιν διὰ τὴν ἥραν καὶ δταν αὕτη συμβλαστανῇ μετὰ τοῦ σίτου, μεταβαίνουσι ἀπὸ τὸ ἐν φυτῶν τῆς ἥρας εἰς τὸ ἄλλο καὶ κατόπιν, μόνον ἀφ' οὗ καθαρίζουσι τὸ μῆμα τοῦ σιτοφύλλου ἀγροῦ ἀπὸ τῆς ἥραν, τρώγουσι τὰ ψυχανθῇ καὶ ἄλλα ζιζάνια.

Μετὰ τὸ δάγκωμα τῶν προβάτων τὰ φυτὰ τοῦ σίτου δυνάμουν καὶ ἀναπτύσσονται ταχέως μὲν εἰς γόνιμα ἐδάφη, βραδύτερον δὲ εἰς πτωχὰ ἐδάφη.

Ἐν ᾧ τὰ πρόβατα τὸν σίτον ἀπλῶς δαγκάουσι (κουρεύουσι) ἀφαιροῦντα τὴν κορυφὴν τοῦ φύλλου, τὴν κριθὴν φαίνεται τὴν προτιμῶν, διότι τὴν τρώγουσι οὐρρίζα.

Τὰ πρόβατα πρέπει νὰ ἐξάγονται ἐκ τοῦ ἀγροῦ προτὰ ἀναφανῆ δὲ πρῶτος κόμβος τῶν σιτηρῶν, πρὸς πρόληψιν εὐνοήτων ζημιῶν.

ε') Τὸς ἐκ τῆς πτώσεως κινδύνους, περιορίζομεν ὡσαύτως διὰ τῆς ἀποστραγγίσεως διὰ καταλήλω, ἀποστραγγιστικῶν ἔργων, τῶν ἀγρῶν τῶν υποκειμένων εἰς ὑπερβολικὴν ὑγρασίαν.

*

*

Αἱ καλλιεργούμεναι παρ' ἡμῖν ποικιλίαι σίτου δὲν παρουσιάζουν ἐπαρκὴ ἀντίστασιν εἰς τὴν πτώσιν, ὀλιγότερον δὲ ὅλων ἀντέχουν οἱ σκληροὶ σίτοι. Ἀντέχει πλείοτερον παντὸς ἄλλου σίτου εἰς τὸ πλάγιασμα, ὁ πρῶτος καὶ ἀπλάγιαστος Γαλλικὸς σίτος «blé hâtif inversable». Ὁ σίτος οὗτος εἰσάγεται τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν πρὸ εἰκοσαετίας ὑπὸ τοῦ κ. Σταύρου Παπανδρέου καὶ ἐκαλλιεργήθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ παρὰ τὰ Τρίκαλα Ζωγράφεια κτήματα, εἰς Λαζαρίαν. Ἐκεῖθεν ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου τούτου ἐπεξετάθη ἐπιτυχῶς ἐντός ὀλίγων ἐτῶν εἰς πλείστα μέρη τοῦ Νομοῦ Τρικκάλων.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Β. ΜΕΛΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΠΕΡΣΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τὸ παλὸν καιρὸ ὁ Σάχης τῆς Περσίας ἀρρώστῃος βαρεῖα καὶ ἐνόησεν ὅτι ὀλίγες ἡμέρας τοῦ ἔμεναν νὰ ζήσῃ. Ἀν καὶ νέος ἀκόμη, δὲν ἐλυπεῖτο διότι ἐνωρὶς ἀφίνει τὸν κόσμον, ἀγαποῦσε πολὺ τὸν λαόν του καὶ ἐλυπεῖτο διότι ὁ υἱὸς του καὶ διάδοχος τοῦ θρόνου, ἦτο δέκα πέντε μόλις χρόνων.

Τὸν ἐβασάνιζε λοιπὸν ἡ σκέψις, ὅτι τὸ παιδί αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ ἐννοήσῃ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς εὐθύνας ὅσας ὡς βασιλεὺς θ' ἀνελάμβανε.

Τοῦ λέγει λοιπὸν: Παιδί μου, εἰς ὀλίγες ἡμέρας βασιλεὺς τῆς Περσίας θὰ εἶσαι σύ, ἐγὼ θ' ἀποθάνω.

— Δὲν θέλω ν' ἀποθάνω πατέρα!

— Ἀλλ' ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ τὸ δεχθῶμε· ἐπιθυμῶ ὁμως νὰ βεβαιωθῶ, ἂν θὰ εἶσαι ἄξιος νὰ φροντίσῃς διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ σου. Ἐσύρε, παιδί μου, ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Θεοῦ· ἐσὺ λοιπὸν καμμιὰ φορά ποῖαν φωνὴν ἀπὸ ὅλης ὁσας ἀπὸ τὴν γῆν ἀναβαίνουν στὸν οὐρανὸν, ἀκούει ὁ καλὸς Θεὸς μὲ περισσώτερη προσοχή.

— Ναί, χεῖς τὸ βράδυ τὸ ἐσουλλογίζομαι. Κάποιος τραγουδοῦσε μακρὰ μὲ ὄργανο καὶ ἦτον τὸ ἐρωτικὸν τοῦ τραγοῦδι τόσο γλυκὸ, ὥστε εἶπα μέσα μου ὅτι καὶ ὁ Θεὸς τ' ἀκούει αὐτὴ τὴν σιγὴν μ' εὐχαρίστηση.

— Φύγε μακρὰ ἀπ' τὰ μάτια μου, ἐφώνασεν ὁ βασιλεὺς. Σοῦ δίδω ὅκτω ἡμερῶν διορίαν νὰ σκεφθῇς τὴν ἀπάντησίν σου. Ἀν ὕστερα ἀπὸ ὅκτω ἡμέρας δὲν ἡμπορέσῃς ν' ἀποκριθῇς εἰς αὐτὸ ποὺ σ' ἐρώτησα, θὰ διολέξω ἄλλον διάδοχόν μου βασιλεῖα τῆς Περσίας, ἔστω καὶ μακρὸν συγγενὴ μου.

Τὸ παιδί εἶχε καλὴν καρδίαν· δὲν ἐλυπήθη διότι θὰ ἔχανε τὸν θρόνον· ἐλυπήθη διότι ἐθύμωσε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, τὸν ἀρρωστον πατέρα του· ἔφυγε λοιπὸν πολὺ συλλογισμένο,

Ἄφ' ὅτου ἡ ἀρρώστια τοῦ βασιλέως ἐχειροτέρευσε, οἱ ἀμέτρητοι ἀξιωματικοὶ τοῦ παλατιοῦ καὶ οἱ ἄλλοι τῆς ὑπηρεσίας, ἀμελοῦσαν τὰ ἔργα των· καὶ αὐτὸς ὁ παιδαγωγὸς τοῦ διαδόχου ὠφελήθη ἀπὸ τὴν εὐκαιρίαν καὶ ἔλειπεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του.

Ὁ μικρὸς λοιπὸν πολλὴν ὥραν περιπάτησε μόνος εἰς τὸν κήπον, ἔπειτα ἤρθε μίαν ἀπὸ τὰς θύρας τῆς ὑπηρεσίας ἀνοικτὴν καὶ ἐβγήκεν εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἀκολούθησε ἓνα μονοπάτι, περιπάτησε, περιπάτησε ἕως οὗ τὸν ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸ βουνό· ἐκεῖ κατακουρασμένος ἐκάθισεν σ' ἓνα βράχο καὶ παρεδόθηκε σὲ συλλογισμούς. Ποιὰν φωνὴν ἀκούει μὲ περισσώτερη προσοχή ὁ Θεός, ρωτοῦσε τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν θὰ τὸ εὕρω ποτὲ, εἶπε ἐπὶ τέλους ἀπελπισμένος.

Ἐξαφνα χαρούμενο κουδούνισμα ἀκούσθηκε, ἓνα μεγάλο κοπάδι ἀπὸ πρόβατα ἐπλησίαζε καὶ ὀπίσω ἀκολουθοῦσε ὁ βοσκός· ἦτον πολὺ γέρος μὲ μακρυὰ κάτασπρα γένεια, περιπατοῦσε ὡς ζῶντ'· τὸ βασιλόπαιδο ἄμα τὸν ἀντίκρουσε αἰσθάνθηκε σέβας δι' αὐτὸν ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ τὸν ἐχαιρέτισε. Καὶ ὁ βοσκὸς ἐπρόσεξε τὸν μικρὸν, ἀπὸ τὸν τρόπο τοῦ σηκώθη καὶ ἀπὸ τὰ φορέματά του ἐνόησεν ὅτι ἦτον μεγάλο ἀρχοντόπαιδο, τὸν πλησιάσει καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

— Εἶσαι κουρασμένος; Κάθισε ν' ἀρμέξω τὰ πρόβατα νὰ σοῦ δώσω γάλα νὰ δροσισθῇς.

— Εὐχαριστῶ, παπούλι μου, μὴ κάμνης τὸν κόπο.

— Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται λυπημένο, παιδί μου, τί ἡμπορεῖς νὰ ἔχῃς ἐσὺ ἀρχοντόπουλο καὶ τόσο νέο;

Ἐλαβε τὸ θάρρος ὁ μικρὸς καὶ διηγήθη τὴν τοῦ συνέβη μὲ τὸν βασιλέα πατέρα του.

— Ἀχ, παπούλι, ἂν ἡμπορούσες νὰ μὲ δηγῇς ἐσὺ νὰ τὸ εὕρω!

— Ἀκουσε παιδί μου καὶ πρόσεξε· τὴν νύκτα, ὅταν βόσκω τὰ πρόβατά μου, μ' ἀρέσει νὰ σηκώνω τὸ κεφάλι μου καὶ νὰ παρατηρῶ τὰ ἀστρα καθὼς τρεμοσβύνουν ἀπ' ἐπάνω μου. Φαντάζομαι τότε εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰς τὸ βάθος, τὸν μεγάλον Θεόν, ποῦ ἀπὸ τὸν θρόνον του σκύπτει καὶ ἀκούει τίς φωνές τῶν ἀνθρώπων...

— Τί ἀκούει παπὸς; διέκοψεν ὁ μικρός.

— Ἀχ, παιδί μου, πολλὲς ὀλίγες εἶναι ἡ φωνὲς τῆς χαρᾶς· ἡ περισσότερες εἶναι φωνὲς πόνου.

— Καὶ σὲ ποιὲς ἀπ' ὅλες προσέχει περισσότερο ὁ Θεός;

— Προσέχει εἰς τὸ ἄχ τοῦ γεωργοῦ, ὅταν ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ βρίσκει χέρσο τὸ χωράφι ποῦ μὲ τόση φροντίδα καλλιεργούσε· προσέχει εἰς τὸν ἀναστεναγμὸν τῆς χήρας καὶ τῶν παιδιῶν ποῦ ἔμειναν χωρὶς προστάτη· πῶς νὰ ζήσουν μέσα εἰς τὴν ἀκρίβεια ποῦ ἀκολουθεῖ τὸν πόλεμον! Ἡ γῆ τρέφει τὸν ἄνθρωπον, ὅταν λοιπὸν χιλιάδες χιλιάδων χέρια, ἀντὶ νὰ τὴν καλλιεργοῦν, καταγίνονται νὰ σκοτώνουν τὸν πλησίον των, πῶς νὰ θρέψῃ ἡ γῆ ὅλους αὐτοὺς τοὺς δυστυχεῖς!

— Κι' ἐγὼ ἐνόμιζα, ὅτι εἶναι ὥρατο πράγμα ὁ πόλεμος καὶ ἐστενοχωροῦμην διότι δὲν κάμνει ὁ πατέρας μου πόλεμον νὰ μὲ πάρῃ μαζί του.

— Ὁρατο γιὰ τὰ βασιλόπαιδα εἶναι. Ντυμένα μὲ πανοπλία, ποῦ λαμποκοπᾷ ἀπ' τὸ χρυσάφι καὶ ἀπ' τὰ πετράδια, ἔχουν στὸ στρατόπεδον καὶ ὅλες τίς ἀπολαύσεις ὅσες καὶ στὰ παλάτια των· καὶ τραγουδιστάδες ἀκόμη μὲ ὄργανα νὰ τοὺς διασκεδάζουν ὅταν τρώγουν. Τὴν ἐκστρατεῖαν ἀκολουθοῦν χιλιάδες καμήλες μὲ χρυσὲς σκηνές, χρυσὰ κρεββάτια. Ὡς καὶ ἀσημένιες μεγάλες στάμνες μὲ τὸ καθάρτατο νερὸ τοῦ ποταμοῦ τῶν Λούσων εἶναι φορτωμένες ἡ καμήλες διὰ νὰ μὴν τοὺς λείψῃ καὶ αὐτὸ εἶναι μάλιστα τὸ νερὸ βρασμένο διὰ νὰ προφυλάττῃ ἀπὸ ἐπιδημίας. Ἀλλὰ συλλογίσου, παιδί μου, τὸν ἀπὸ στρατιωτῆν, ποῦ ἀφίνει τὴν γυναῖκα του, τὰ παιδιὰ του διὰ νὰ κακοπαθήσῃ ἐκεῖ.

— Ὁ διδάσκαλός μου μοῦ ἔμαθε, ὅτι τὸν πολὺ παλαιὸ καιρὸ καὶ γυναῖκες ἐπολέμουν στὸ πλάϊ τῶν ἀνδρῶν των καὶ ὅταν ἐνίκησαν ὁ βασιλεὺς τὰς ἐτίμησε μὲ δῶρα.

— Ναί, ἐπολέμουν διὰ νὰ μὴν υποδουλωθῇ ἡ πατρίδα μας εἰς ξένον κατακτητὴν καὶ εἰς ἐνδύμιον τῆς ἀνδρείας των οἱ βασιλεῖς τῆς Περσίας πάντοτε, ὅταν ἐπέστρεφον ἀπὸ ἐκστρατεῖαν, ἐφιλοδώρουν ὅλες τίς Περσίδες μ' ἓνα χρυσὸ νόμι-

σμα τὴν κάθε μίαν. Ἀλλὰ ὅταν ἓνας βασιλεὺς, ἀπλῶς διὰ δόξαν, συνάξει στρατὸν πολλὸν καὶ ἐκστρατεύει διὰ νὰ πλεμήσῃ ἄλλον λαόν, ὁ καλὸς Θεός, ποῦ μὲ τὸ λάμπρον πρόσωπόν του χύνει τὴν ζωὴν καὶ τὴν χαρὰν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀγανακτεῖ ἐναντίον τοῦ ἀντιπροσώπου του ἐκείνου, ποῦ βυθίζει εἰς δυστυχίαν χιλιάδας ἀνθρώπων.

— Καὶ ποῖο ἄλλο, Ἀχ, ἀκούει ὁ Θεός μὲ προσοχή, παπούλι;

— Ἀκούει, παιδί μου, τὸν ἀναστεναγμὸν τοῦ φυλακισμένου, ὅταν μὲ ἀδικη κρίσιν τὸν ἔχει καταδικάσει ὁ δικαστής.

— Καταδικάζουν ποτὲ ἀδίκᾳ οἱ δικασταί;

— Πόσοι, παιδί μου, δίδουν τὸ δίκαιο στὸν πλούσιον καὶ καταδικάζουν τὸν πτωχὸ δι' ἰδικὰ των συμφέροντα! Ὅσο θαθεῖα καὶ ἂν ἔχουν ρίξει στὴ φυλακὴ τὸν ἀδικημένο, ὁ Θεὸς ἀκούει τὸ παράπονόν του καὶ ἀγανακτεῖ ἐναντίον τοῦ ἀντιπροσώπου του ποῦ ἐπιτρέπει ἀδικίαν. Ἀγανακτεῖ ἀκόμη ἐναντίον τῶν βασιλέων καὶ ὅταν στέλνουν ὡς διοικητὰς εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀνθρώπους χωρὶς συνείδησιν, ἀνθρώπους ποῦ πλουτίζουν ἀπὸ τὸν ἰδρώτα τοῦ λαοῦ καὶ ρημάζουν μὲ τὴν ἀπληστίαν των τὴν χώραν.

— Ὡ παπούλι, μὲ πόσο διαφορετικὰ μάτια βλέπω τώρα τὸν κόσμον! Εἶπε τὸ βασιλόπαιδο. Πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω! Δὲν θὰ σὲ ξεχάσω ποτὲ! Κι' ἐσηκώθηκε νὰ φύγῃ.

— Ἐκαμες τόσο δρόμον ἕως ἐδῶ, περίμενε· νά, μοῦ φέρουν τὸ δεῖπνον μου! Κάθισε νὰ φάμε, εἶπεν ὁ ἀφελὴς βοσκός· πραγματικῶς ἓνα παιδάκι ἔφερεν ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἀφράτα πηγμένο τυρὶ καὶ ἀραποσίτια ψημένα. ποῦ ἔχυναν ὀρεκτικὴν εὐωδίαν.

— Βιάζομαι νὰ φθάσω στὸν πατέρα μου, θὰ ἔρχομαι παπούλι νὰ σὲ βλέπω.

— Πατέρα, εἶπεν ὁ μικρὸς καθὼς ἀγκάλιασε τὸν βασιλέα, εἶχες δίκαιον νὰ θυμώσης μαζί μου· τώρα θὰ σ' εὐχαριστήσω μὲ τὴν ἀπάντησίν μου. Καὶ μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ μὲ συγκίνησιν εἶπε τὸ ἀκούει ὁ Θεὸς ἀπὸ τίς φωνές τοῦ κόσμου.

Ἐκεῖνος τὸν ἐσφίξε στὴν καρδιά του· ἡμπορῶ τώρα ν' ἀποθάνω ἥσυχος, τοῦ λέγει. Ἀλλὰ πές μου παιδί μου, μόνος σου ἡμπορέσεις καὶ τὰ συλλογίσθηκες ὅλα αὐτὰ;

Τὰ παιδιὰ τῆς Περσίας ἀντρεφόρον νὰ μισοῦν τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀχαριστίαν· εἶπε λοιπὸν εἰς τὸν πατέρα του τὴν ὁμιλίαν του μὲ τὸν βοσκόν.

— Ἀκόμη ἓνα κόπο θὰ κάμῃς, παιδί μου, θὰ μοῦ φέρῃς ἐδῶ αὐτὸν τὸν φίλον σου νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Εἶπε κι' ἐκτύπησε τὰ χέρια· παρουσιάσθη ἀμέσως ὁ αὐλάρχης καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς ὑπασπιστάς.

Νὰ ἐτοιμάσουν μίαν ἀπὸ τὰς βασιλικὰς ἀμάξας, διέταξε καὶ νὰ συνοδεύσῃτε οἱ δύο τὸν διάδοχον ὅπου θὰ σὰς δηγῇ.

Ἦσαν τὸν βοσκὸν περιτριγυρισμένον ἀπὸ τὰ ἐγγονάκια του.

— Ὁ πατέρας μου μὲ στέλνει, λέγει εἰς αὐτὸν τὸ βασιλόπαιδο, θέλει νὰ σὲ γνωρίσῃ καὶ νὰ σ' εὐχαριστήσῃ.

— Νὰ τὸν πάρωμε στὴν καλύβαν νὰ τοῦ φορέσωμε τὰ καλά του ροῦχα, λέγει μία ἀπ' τίς νύφες του.

— Πολὺ καλὰ εἶναι ἔτσι, ἀπαντᾷ τὸ βασιλόπαιδο· βιάζε-ται ὁ πατέρας μου, εἶναι ἀρρωστος βαρεῖα.

Τὸν ἀνέβασαν στὴν βασιλικὴ ἀμάξαν· στὰ δεξιὰ του τὸν ἔβαλε ὁ διάδοχος. Ὅταν ἐφθασε ὁ γεροβοσκὸς ἐμπρὸς εἰς τὸν βασιλέα, ἔπεσε καὶ ἐπροσκύνησε τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὰ Περσικὰ ἔθιμα, ἔπειτα μὲ τὰ μάτια κάτω περίμενε ν' ἀκούσῃ τί θὰ τοῦ εἰπῇ.

Ἐκεῖνος τὸν ἐσήκωσε καὶ τοῦ ἔβαλε εἰς τὸ χέρι ἓνα σακκουλάκι χρυσὸ μὲ λίρες μέσα.

— Σ' ἐφώναξα τοῦ λέγει, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω καὶ γιὰ νὰ σοῦ ζητήσω μίαν χάριν.

— Χάρην Μεγαλειότατε! Ὅτι καὶ ἂν μοῦ ζητήσης θὰ εἶνε δι' ἐμὲ διαταγή.

— Ν' ἀφήσης λοιπὸν τὰ πρόβατά σου καὶ νὰ ἐλθῃς νὰ κατοικήσῃς στὸ παλάτι μὲ τὸν υἱόν μου.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΤΟΝΤΑ

Σάπων Ἑλευσίνος, καθαρὸς καὶ ἀνόθευτος, ὁ καταλλήλότερος διὰ τὴν πλύσιν,

Χειροσάπωνες

Λινέλαια ἄβραστα καὶ βρασμένα

Ριτσινέλαια extra

Λινάλευρα τροφήν τῶν ζώων ἀνωτέρα κατὰ 25 ο) τῆς κριθῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποταθῆτωσαν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώ-
πους ἢ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

Σ. Α. Α. Τ.—Ὅλος ἰδιαιτέρως συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστα-
σίων Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου.

Τὰ λινάλευρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρίστους τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὰς γαλακτο-
φόρους ἀγελάδας.

Ὅλοι οἱ ἔχοντες ζῶα, χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

Μία λύπη ἐφάνη σὰν νὰ ἐχύθη στὸ πρόσωπον τοῦ βοσκοῦ.

— Ἐχεις υἱούς καὶ ἐγγόνια, τὸν ἐρωτᾷ.

— Ἐχω, Μεγαλειότατε καὶ δυσέγγονα.

— Τότε ἄφησε τοὺς υἱούς σου νὰ φροντίζουν τὰ πρόβατα. Θὰ ἔχῃς ἐδῶ στὰς διαταγὰς σου τὴν ἀμάξαν ποῦ σ' ἔφερε καὶ θὰ πηγαίνῃς νὰ τοὺς βλέπῃς ὅποτε εὐχαριστῇσαι. Ἀκουσε γεροντά μου, σὲ λίγες ὥρες θὰ πεθάνω· δὲν θὰ λείψουν βέβαια οἱ μεγάλοι εὐγενεῖς τῆς χώρας μου, οἱ ὑπασπισταὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι ἀκόμη τοῦ υἱοῦ μου, νὰ τοῦ δίδουν τὴν γνώμη των διὰ τὸ κάθε τι, ἀλλὰ ἐγὼ σ' αὐτοὺς ἐμπιστοσύνη δὲν ἔχω· καθέννας κατὰ τὸ συμφέρον του θὰ τὸν δηγῇ. Ὅταν λοιπὸν τὸ παιδί, ζαλισμένο ἀπὸ τίς πολλὰς γνώμας, δὲν ἐσύρῃ τί ν' ἀποφασίσῃ, θὰ ἔρχεται νὰ συμβουλευέται ἐσένα· θὰ ἔχῃς τὰ δωμάτιά σου στὸ παλάτι· σοῦ ἀφίνω καὶ βασιλικὴν ἐπιχορήγησιν· μέινε ἀπὸ τώρα, τὸν παρεκάλεσεν.

Ὁ γέρων ἐδέχθη καὶ ὁ βασιλεὺς, εὐσεβὴς καθὼς ἦτο, ἀφ' οὗ ἐδῶσε καὶ ἄλλας διαταγὰς ἀπέθανεν ἡσυχος.

Οἱ εὐγενεῖς τῆς Περσίας, ἄνθρωποι τῶν ὀπλων, συνειδη-
μένοι νὰ διασκεδάζουν μὲ τὸν βασιλέα των εἰς μακρὰν κυ-
νήγαν, παρεξενεύθησαν ὅταν εἶδαν τὴν προτίμησιν τοῦ μικροῦ βασιλέως διὰ τὰ γεωργικὰ ἔργα· ὡς καὶ τὸν κῆπον του δὲν ἄφινε νὰ τὸν καλλιεργῇ περιβολάρχης, αὐτὸς μὲ τὰ ἰδικὰ του βασιλικὰ χέρια τὸν ἐφρόντιζε. Ἰδιοτροπία παιδιοῦ, εἶπαν μεταξὺ των. Ἀλλ' ὅταν εἶδαν ὅτι ὁ μικρὸς βασιλεὺς ἐταξίδευεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας καὶ ἤρχισεν ἔργα προστατευτικὰ τῆς γεωργίας, ἀφῆσαν τὰ κυνήγια καὶ τὰ συμπόσια, ἐπῆγγεν ὁ καθέννας εἰς τὰ κτήματά του καὶ ἤρχισαν νὰ φροντίζουν δι' αὐτά. Ἡ Περσία, ἡ ὡραία χώρα ποῦ ὠμοιάζεν ἄλλοτε σὰν ἀ-
πέραντος καταπράσινος κήπος, πολλὰ εἶχε πάθει ἀπὸ ἐπιδρο-

μὰς ἀγρίων Τατάρων καὶ εἶχεν ἐρημωθῇ. Τώρα δρόμοι εὐκο-
λύνουν τὴν συγκοινωνίαν, χεῖμαρροι μεταβάλλονται εἰς εὐεργε-
τικὸς ποταμούς, ἔλη ἐξηραίνονται· πάλιν ἤρχισεν ν' ἀπλώνετα-
παντοῦ ἡ ἀμπελος· καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐλῆα, ποῦ δὲν εἶχεν εὐ-
δοκίμησεν ἕως τότε εἰς τὴν Περσίαν, μὲ νέους τρόπους περι-
ποίησεως ἤρχισεν νὰ προκόπτῃ. Ὅσοι ἔργον εἶχαν ν' ἀνακα-
λύπτουν μεταλλεῖα ἢ μαργαριτάρια εἰς τὰ βάθη τοῦ Περσι-
κοῦ κόλπου, ἢ ν' ἀναζητοῦν εἰς ὄρυγμα τὰ περίφημα ἐκεῖνα πετράδια μὲ τὸ χρῶμα τ' οὐρανοῦ, (περουζέδες) εὗρισκαν τώρα συμφορτέρων νὰ καταγίνονται εἰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις. Ἀπησχολημένοι καθὼς ἦσαν οἱ ἄνθρωποι εἰς θετικὰ ἔργα, δὲν συνέφερον εἰς τὴν πρῶτευουσάν διὰ νὰ διασκεδάζουν ἢ διὰ νὰ ζητοῦν θέσεις ἀπὸ τὸ δημόσιον.

Εἰς ὀλίγον καιρὸν μὲ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς γεωργίας, ἔπαυσε ἡ φοβερὰ ἀκρίβεια καὶ ὁ πτωχὸς ἡμπορὸς νὰ ζῇ χωρὶς ἀ-
γωνίαν. Οἱ κλέπται καὶ οἱ αἰσχρὸς κερδεῖς ἐτιμωρήθησαν πα-
ραδειγματικῶς καὶ ἔρχισεν νὰ στερεώνεται εἰς τὸν λαόν ἡ πίστις εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς χώρας. Καὶ οἱ ἀνώτατοι ἀκόμη ὑπάλληλοι καὶ δικασταὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἀφ' οὗ ἐπεσθῆσαν ὅτι κατήχηται εἰς κανένα δὲν γίνονται, ἐγιναν προσεκτικοὶ εἰς τὰ καθήκοντά των καὶ δίκαιοι. Ὅσον οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι εὐτυχι-
σμένοι διὰ τοὺς βασιλεῖς· διότι ὅταν πραγματικῶς ποθοῦσαν τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ των, τὸ ἐπετύγγανον· δὲν ὑπῆρχαν τότε τὰ κοινοβούλια μὲ τὰς ἐνστάσεις καὶ τὴν ἀπεραντολογίαν τῶν βουλευτῶν, νὰ δυσκολοῦν τὰ ὠφέλιμα ἔργα, γὰ τὰ ματαιώ-
νουν κάποτε, ὅταν οἱ ὑπουργοὶ διαδέχονται ὁ ἓνας τὸν ἄλλον μὲ ἰδικὰς του ὁ καθέννας φιλοδοξίας, μὲ ἰδικὰς του νέας ἀρχάς.

Ἔτσι λοιπὸν ὁ μικρὸς ἐκεῖνος βασιλεὺς εἰς ὀλίγα χρόνια ἀνέδειξεν εὐτυχισμένην τὴν πατρίδα του καὶ ἔγεινε μέγας.

Ἀρσινόη Παπαϊοπούλου

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις επί προθεσμία με τούς κάτωθι τόκους ἀπληλαγμένους τελείως παντός φόρου

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας

8 %

Δι' ἑξ μῆνας

8 1/2 %

Δι' ἕν ἔτος καὶ πλέον

9 %

ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ἢ ΧΡΥΣΟΝ

7 %

7 1/2 %

8 %

Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασιν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 5 Μαρτίου 1926, αἱ παρὰ τῇ Ἐταιρίᾳ καταθέσεις εἶνε προνομιοῦχοι ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΗΣ τῆς προσόδου τούτων ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη, ΠΑΝΤΟΣ ΦΟΡΟΥ δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου, δημοτικῶν ἢ τοπικοῦ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ἢ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ. Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ἐξ ὁλοκλήρου, δυνάμει τῆς ἰδίας συμβάσεως πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τούς γεωργούς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ.

ΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ Η ΓΕΩΡΓΙΑ

Ἀπὸ τὴν ἐν Ἰωαννίνοις ἐκδοδομένην ἐφημερίδα «Ἡπειρον» ἀναδημοσιεύομεν τὴν κάτωθι συνέντευξιν τοῦ κυρίου Γεωργίου Σακελλοπούλου.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Μετὰ τὴν γνώμην τοῦ ἐμβριθοῦς ἐπιστήμονος κ. Κωνστ. Βετστούλου περὶ τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἣν ἐδημοσιεύσαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἡπειρου» συντάκτης μας εἰσήγησε καὶ τὴν γνώμην τοῦ κ. Γεωρ. Σακελλοπούλου.

Ὁ κ. Γεωργ. Σακελλοπούλος εἶναι γνωστὸς εἰς ἅπασαν τὴν Ἡπειρον ὡς προϊστάμενος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἐποικισμοῦ καὶ ὡς εἰς ἐκ τῶν ἀρίστων κρατικῶν ὑπαλλήλων, μορφώσεως ἐρυτάτης, σπουδᾶς ἐν ταῖς ἀνωτάταις σχολαῖς τῆς Εὐρώπης πλὴν τῶν Γεωπονικῶν, τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας καὶ τὴν ἱστοριαν.

Εἰς ἐρώτησίν μας περὶ τῆς γνώμης του διὰ τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ τῆς ὥς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του πείρας, διὰ τῆς διακρίσεως αὐτὸν εὐγενείας ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

— Μὲ ἐρωτᾶτε ποῖα ἡ γνώμη μου περὶ τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐπὶ τῆς καλλιεργείας καὶ ἀποδόσεως. Ἀλλὰ, εἶναι τόσον γνωστὰ πλέον καὶ τόσον διαδεδομένα τὰ ὠφέλη, ὥστε νὰ περὶτεύῃ κάθε ἀνάπτυξιν θέματος, ποῦ δὲν θὰ ἦτο τί-

ποτε ἄλλο παρὰ ἐπανάληψιν τῶν ὧν, τόσοι συνάδελφοί μου κατ' ἐπανάληψιν ἐξέθεσαν.

Ἡ χρῆσις τῶν χημ. λιπασμάτων οὐ μόνον προσπορίζει σοβαρὰ κέρδη εἰς τὸν μικρὸν καλλιεργητὴν, ἀλλὰ δύνανται νὰ καλύψῃ καὶ μέγα μέρος τῶν γενικῶν ἀναγκῶν.

Ἡ χρῆσις δὲ τούτων πρέπει νὰ γίνεται ἐπὶ σειρὰν ἑτῶν, ἰδίᾳ ἐνταῦθα ὅπου ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ὁλοκλήρως καλλιεργεῖται ἡ γῆ ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξώθεν προσφοράς. Ἐν παραλλήλῳ μὲ τὴν χρησιμοποίησίν των δέον νὰ διατηρηθῇ ἐν τῷ ἐδάφει ἀνάλογος ὑγρασία καὶ ζωτικότητα, παράγοντες οὗς ἡ χρῆσις μονομερῶς χημ. λιπασμάτων καταστρέφει: ἡ πρὸς τοῦτο μερικὴ διὰ ζωικῶν καὶ φυτικῶν λιπασμάτων κατὰ καιροὺς λίπανσις ἐξασφαλίζει ὑγρασίαν καὶ ζωτικότητα, ἅτινα ἐπιφέρουν ἄμειον ἐξασφάλισιν τῶν εὐεργετικῶν ἀποτελεσμάτων τῶν χημ. λιπασμάτων, εἰς τὴν μετέπειτα χρῆσιν αὐτῶν.

Ἡ ἑλλειψις ὀργανικῶν λιπασμάτων, εἰς ἃ συμπλήρωμα προσοθεῖται τὰ χημ. λιπάσματα, δύνανται κατὰ μέγα μέρος νὰ ἀναπληρωθῇ μὲ τὴν ἐφαρμογὴν συστήματος ἁμειψισπορᾶς πλέον ποικίλου.

Ἄλλ' ὅλα ταῦτα εἶναι ζητήματα πράξεως. Κατενόησα δὲ ὅτι ὁ Ἡπειρώτης προτοῦ προβῇ εἰς μίαν δαπάνην θέλει νὰ ἰδῇ καὶ νὰ πεισθῇ μὲ τὰ ἴδια του μάτια γιὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν χημικῶν λιπασμάτων. Γι' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς προσπαθοῦμεν νὰ τοῦ ἐκανοποιήσωμε τὴν περιέργειάν του καὶ νὰ διασκεδάσωμε τὰς ἀμφιβολίας του μὲ τὴν χρῆσιν χημ. λιπασμάτων, ἣν ἤδη ἐπὶ δύο ἔτη ἐνηργήσαμεν εἰς τούς ἀγρούς προσφύγων. Διεθέσαμεν περίσιν εἰς πρόσφυγας 39 σάκκους (χιλιόγρ. 1950) χημ. λιπασμάτων καὶ ἐφέτος 120 (χιλιόγρ. 6000). Τὰ ἀποτελέσματα περίσιν ἦσαν σχετικῶς καλὰ παρὰ τὴν ξηρασίαν ἐφέτος προμηνύονται πολὺ ἀνώτερα. Ἐχρησιμοποιήσαμεν τοι-

αὐτα, ἰδίως εἰς ἀνοιξιάτικα φυτὰ, σιτηρὰ καὶ σκαλιστικά. Καὶ συγκεκριμένως εἰς ἀγρὸν (μάρτυν) ἐν Κονίτῃ ἐκ 2 στρεμ. ἀραβοσίτου εἰχομεν παραγωγὴν 90 ὀκ. σπόρου ἐνθ' μὲ προσθήκην, εἰς συνεχόμενα καὶ ὁμοιοτρόπως καλλιεργηθέντα ἔσπερα 2 στρέμ., 10. χιλιόγρ. λιπάσματος 4—12—3, εἰχομεν παραγωγὴν 365 ὀκ. σπόρου. Εἰς ἑτερον συνοικισμὸν ἐν στρέμ. μᾶ ἀλίπαντον ἔδωκε 60 ὀκ. ἐνθ' παραπλεύρως ἑτερον λιπανθὲν 160 ὀκ. Ἡ ἀπόδοσις θὰ ἦτο πολὺ ἀνωτέρα, ἂν μὴ μέρος προσεβάλλετο ἀπὸ σκώληκα καὶ ἂν δὲν παρετρεῖτο τόση ξηρασία.

Τὰ οικονομικὰ ἀποτελέσματα ὑπολογίζονται ὡς ἑξῆς:

Ἀπὸ 3 στρέμ. ἀλίπαντα παραγωγὴ 150 ὀκ. ἀραβοσίτου (ἦτοι 50 ὀκ. κατὰ στρέμμα), ἀπὸ 3 λιπανθέντα παραγωγὴ 525 ὀκ. ἀραβοσίτου (ἦτοι 175 κατὰ στρέμ.) μὲ 150 ὀκ. λίπανμα, πλεόνασμα 375 ὀκ. ἀραβοσίτου. Ἦτοι μὲ δαπάνην 150 χιλιόγρ. λιπάσματος 4—12—3 (ἀξία χρεώσεως 640 δρ.) ἢ ὅπου ἐξηκριβώθη ἡ ὑπαρξὶς καλίου μὲ 45 ὀκ. λιπάσματος Ἄρμυ—Φῶς (ἀξίας περίπου ἰδίας) εἰχομεν αὐξήσιν κέρδους ὀκ. 375×4 δρ. = 1500 μείον ἀξίας λιπάσματος δρ. 640 = 861, ἦτοι 287 δραχ. καθαροῦ κέρδους ἐπὶ πλέον κατὰ στρέμμα χωρὶς ποσὺς νὰ αὐξηθῶσι τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας.

Οὕτω ἐν τῷ συνόλῳ τῆς διὰ ἀραβοσίτου καλλιεργηθείσης ἐκτάσεως εἰς Κονίταν εἰχομεν παρὰ τὰς μετρίως εὐνοϊκὰς συνθήκας, μέσην σταθερὰν ἀπόδοσιν παραγωγῆς 150 ὀκ. δηλ. ἐπὶ 328 στρεμ. ἀπόδοσιν 49.200 ὀκ. σπόρου ἀραβοσίτου ἢ ὡς ἐκ τῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς ὑπηρεσίας νομογεωπόνου ἐξάγεται, ἡ παραγωγὴ ἀραβοσίτου τῶν ἐντοπίων (μὴ χρησιμποιησάντων χημ. λιπάσματα) ἦτο ἐπὶ 1500 στρ. 100.00 ὀκ. ἀραβοσίτου, ἦτοι ὀκ. 66 κατὰ στρέμμα. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἀπὸ τὰ μέτρια: ὅποιος δὲν ξέρει τὸ συμφέρον του μόνον, δὲν θὰ λιπᾷ. Οἱ φρόνιμοι γεωργοὶ θὰ μεταχειρισθῶν καὶ ἤρχισαν μεταχειρίζονται λιπάσματα. Πλείστοι ἐφέτος συνεταιρισμοὶ κάμνουσιν ἑμᾶς. Ἡμεῖς δὲν ἀπορρίπνομεν εἰς τὸ ὄφελος μόνον τοῦ καλλιεργητοῦ. Ἡ γενικωτέρα χρῆσις λιπασμάτων θὰ εἴη πλεόνασμα λ. χ. τῆς ἐσοδείας ἀραβοσίτου (ἐπὶ 1.000.000 καλλιεργουμένων ἐν Ἑλλάδι στρεμ.) κατὰ τὸ τοῦλάχιστον ἑκατομμύριον, ὅτε ἐν μέρει τοῦλάχιστον θὰ ἀντιμετωπιζέτο τὸ τρομερὸν ζήτημα τῆς σιταρκείας, χωρὶς νὰ χάνωμεν συνεχῶς συνάλλαγμα στὴν Εὐρώπην καὶ στὴν Ἀμερικὴ καὶ ὁ κόσμος θὰ ἔτρωγε φθηνότερον ψωμὶ.

Ἀπὸ τοιαύτας σκέψεις ἀγόμενον, ὁσάκις παρουσιάζεται εὐκαιρία χρηρηγίσεως δανείου εἰς Συνεταιρισμούς, καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Γεωργικῆς ἐνταῦθα Τραπεζῆς ἐθέσπισε νὰ ἐπβάλῃ εἰς αὐτοὺς ὡς ὅρον χρηρηγίσεως δανείου, τὴν προμήθειαν παρ' αὐτῶν μικροῦ ποσοῦ χημικῶν λιπασμάτων διὰ δοκιμὴν, βέβαιον ὅτι ἐκ τούτου καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπεζῆς ἐξασφαλίζει οὕτω καὶ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς ὑποβοηθεῖ.

Τὴν χρῆσιν χημ. λιπασμάτων προσπαθοῦμεν ὅχι μόνον εἰς τὰς καλλιεργείας σιτηρῶν καὶ σκαλιστικῶν φυτῶν, κηπευτικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ἀνθοκομικῶν φυτῶν νὰ εἰσάγωμεν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δένδροκομίαν (δὲ ἦν εἰδικῶς φαίνεται κατὰλληλος ἡ περιφέρειά μας) καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος καὶ αὐξήσιν τῆς ποσότητος τοῦ χόρτου τῶν φυσικῶν λειβαδιῶν.

Εἰς τὴν ἑτεραν ἐρώτησίν μας περὶ τῆς ποιότητος καὶ κατὰλληλότητος τῶν λιπασμάτων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας χημικῶν λιπασμάτων, ὁ κ. Σακελλοπούλος ἀπήντησεν ἐνδυσωδέστατα, στηριζόμενος εἰς τὰ ἀρίστα ἀποτελέσματα, ἀποδόσεως ἐκ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν λιπασμάτων τούτων, τῶν ὁποίων ἐσχάτως προῆλθον εἰς προμήθειαν πρὸς χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῆς ὑπ' αὐτὸν ὑπηρεσίας.

Σ. Δ. Α. Τ.— Τὰ ἀνωτέρα, τὰ τόσον σαφῶς καὶ τοικουράτα ἐκτιθέμενα ἔχουσιν ἀνάγκην σχολίων;

Ὅχι βέβαια.

Οἱ φρόνιμοι καὶ προοδευτικοὶ γεωργοκτηματῆαι χρεωστοῦν νὰ θέσωσιν εἰς πρᾶξιν τὰς συμβουλὰς τοῦ κ. Σακελλοπούλου.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Ἡ παρ' ἡμῖν κανονάλωσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων δαίνει κατ' ἐσχάτην τοῦτο σαφῶς καταφάνεται ἀπὸ τῶν κάτωθι πίνακα, ὅστις δὲν ἔχει ἀνάγκην κανενὸς σχολίου· εἶναι σαφέστατος.

Κατανάλωσις λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α. πρώτης ἐξαμηνίας, τῶν ἐτῶν 1925, 1926 καὶ 1927 εἰς τόνον.

Μῆνες	1925	1926	1927
Ἰανουάριος	1932	1801	2822
Φεβρουάριος	1552	1434	1455
Μάρτιος	1138	1939	4296
Ἀπρίλιος	1132	1147	1608
Μάιος	860	993	1222
Ἰούνιος	1047	603	1832
	7661	7619	13235

Β'.

Εἰσαγωγὴ χημικῶν λιπασμάτων εἰς Κύπρον.

Κατὰ τὴν τελευταίως ἐκδοθεῖσαν Κυανὴν Βίβλον τῆς Κυβερνήσεως Κύπρου, εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ 1926 εἰς τὴν νῆσον ταύτην τὰ ἀκλουθα ποσὰ λιπασμάτων:

Ἑξ Ἀγγλίας:	ἀγγλικοὶ στατήρες 193	χιλιόγρ.	9650
Ἐκ Βελγίου:	»	300	15000
» Γαλλίας:	»	3949	197450
» Ὀλλανδίας:	»	21951	109550
» Γερμανίας:	»	504	25200
» Ἑλλάδος:	»	124358	6217900
		151255	6574750

Γ'.

Τὰ χημικὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ λιπασμάτων εἰς τὰ Μεσόγεια τῆς Ἀττικῆς.

Ἡ διάδοσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἐκτατα καὶ διαβεβωμένη διὰ τὰς ἐκτατάς θὰ ἐκανοποιηθῇ ὁ πόθος μας (τὸ decideratum μὲ) ἦτοι

Ἡ Ἑλληνικὴ κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων νὰ φθάσῃ εἰς 600.000 τόννων, ἦτοι ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις νὰ φθάσῃ εἰς 100 χιλιόγραμμα.

Ἡδὲ εἰς πολλὰ Ἑλληνικὰ χωρία ἡ κατὰ κάτοικον κατανάλωσις ἐφθάσε καὶ ἔπερασε τὸ ποσὸν τοῦτο. Μετὰ ἐνέργειαν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων καὶ καπνιστῶν ἐπιμελείαν τῶν γεωργῶν, θὰ πραγματοποιηθῇ ὁ πόθος μας, νὰ φθάσωμεν ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ εὐρισκόμεθα.

Ὅλα αὐτὰ καταφαίνονται ἀπὸ τὸν ἀκλουθὸν πίνακα δεικνύοντα τὴν κατὰ τὸ 1926 κατανάλωσιν τῶν λιπασμάτων τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Α. εἰς ἑξ (6) χωρία τῶν μεσογείων τῆς Ἀττικῆς.

ΧΩΡΙΑ	Κατανάλωσις ποσότης λιπασμάτων τῶν εἰς χιλιόγρ. κατὰ τὸ 1926	Κατανάλωσις ποσότης λιπασμάτων τῶν εἰς χιλιόγρ. κατὰ τὸ 1920	Κατ' ἄτομον ἀναλογία κατανάλωσις χημικῶν λιπασμάτων τῶν εἰς χιλιόγρ. κατὰ τὸ 1926	Ποσότης
1 Σπάτα	162.152	2.847	56.95	
2 Λιόπεσι	323.035	3.096	104.33	
3 Κορωπί	133.740	4.933	27.28	
4 Καλύβια καὶ Κουβαρά	282.735	2.081	126.25	
5 Κερατέα	209.181	3.228	64.77	
6 Μαρκόπουλ	307.501	3.035	101.31	
Σύνολον	1.418.203	9.190	73.90	

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, 'Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6—89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:
ΑΘΗΝΑΙ: Παλιός σταθμός Θησείου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 'Οδός 'Αριστείδου
και οδός 'Αγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
Είς πάσας τὰς πόλεις τῆς
'Ελλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινοί, 'Επιστεγάσεως και 'Αδιαφανείς (MAT)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι γυμναί: Κονιάκ, Οίνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, 'Αεριούχων Ποτών, Μεταλλικών
'Υδάτων, Φαρμακείου.

Γαλόνια Γυμνά και Πλεκτά.

Δαμτζάνα Πλεκτά. Παγωνιόρα Πλεκτά.

Βαρελάκια Γυμνά και Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια 'Υδατος, Οίνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακῆς,
Ούζου. — Φιάλαι Τραπέζης και Νυκτο-
φιάλαι. — Κανάτια. — Φρουτιέρες και
Σαλατιέρες. — Πιατέλλα. — Δισκά-
κια. — 'Αλατοδοχεῖα. — Γλυκοδο-
χεῖα. — Μελανοδοχεῖα. — Βεντοδῆες.
'Εσωκάνδηλα. — 'Ανθοδοχεῖα. —
Λάμπαι. — Λαμποδοχεῖα. — Λαμ-
πόγυαλα. — 'Αμπαζούρ.

Τιμοκατάλογοι και εικονογρ. Δευκώματα ἀποστέλλονται δωρεὰν τῷ αἰτούντι

Δ.

'Η γνώμη τῶν Γεωπόνων

Οἱ ἄνω τρεῖς πίνακες κατὰ τρόπον θετικὸν πιστοποιοῦν πόσον σπουδαία εἶναι ἡ παρ' ἡμῖν διάδοσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων και ἀποδεικνύουν τὴν χρησιμότητά αὐτῶν.

Τώρα ὅς ἴδωμεν τί λέγουν διὰ τὴν ὠφελιμότητά των, οἱ διαπρεπέστεροι τῶν κ. κ. Γεωπόνων μας.

Ὁ τέως Διευθυντὴς τῆς Γεωργίας τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας και σήμερον Διευθυντὴς τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς 'Εταιρίας κ. Παν. Δεκάζος τελευταίως ἀκόμη εἰς ἔγκριτον περιοδικὸν τὴν «Γεωργικὴν Ἀναγέννησιν» γράφει τὰ ἑξῆς:

Γνώμη τοῦ κ. Παν. Δεκάζου

«'Ε, λοιπόν! Δὲν ἀξίζει νὰ συστήσῃ κανεὶς τότε σ' ὅλους τοὺς γεωργούς μας ὡς εὐχὴν και κατάραν. Νὰ μὴ καλ-
ιεργῇ τὰ χωράφια του, τὰ ἐλαιόδενδρά του, τοὺς λαχανο-

κήτους του, τὰ ὀπωροφόρα δένδρα του, τὰ τριφυλλία του και ὅλα ἐν γένει τὰ προϊόντα του χωρὶς νὰ μεταχειρίζεται τὰ χημικὰ λιπάσματα !!...

» Εἶνε ἀμαρτία νὰ ἔχωμεν τὴν πρόοδο χειρόπιαστη και νὰ μὴ τὴν μεταχειριζώμεθα.

» Γεωργοί, καθένα σας, ὅς δοκιμάσῃ χωρὶς ἄλλο σὲ ἓνα μέρος τοῦ χωραφιοῦ του νὰ ρίξῃ μερικὰ λιπάσματα και δὲν θὰ μείνῃ δυσαρεστημένος ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα. Τὰ χημικὰ λιπάσματα πληρώνουν τὸν γεωργὸν διὰ τὰ ἑξοδά του γι' αὐτὸ και τοῦ ἀφίνουν σχεδὸν 100 στὰ 100 κέρδη σημαντικά.

Ρωτήσατε τοὺς Γεωπόνους και τοὺς λιπασματοπώρους πῶς πρέπει νὰ τὰ μεταχειρίζεσθε.

Π. Α. ΔΕΚΑΖΟΣ

Τὴν ὁρθοτάτην ταύτην συμβουλὴν συνεχῶς ἐκφράζει και ἐντόνως διδάσκει ὁ κ. Δεκάζος ὅστις, ὅχι μόνον διότι θεωρητικῶς γνωρίζει τὴν χρησιμότητα τῶν λιπασμάτων, ἀλλὰ και διότι ἐμ-

πράκτως εἰς τὰ κτήματά τῆς Ἑλλ. Γεωργικῆς 'Εταιρίας, τὰ ὅποια αὐτοπροσώπως διευθύνει, ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως διαπίστωσεν.

Δὲν εἶναι δὲ μόνος ὁ κ. Δεκάζος ποὺ μὲ τὸσον ἐνθουσιασμὸν συνιστᾷ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων και ὅλοι οἱ ἄλλοι σοφοὶ γεωπόνοι τὴν ἰδίαν γνώμην ἔχουν.

Ε.

'Η γνώμη τῶν γεωργοκτηματιῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν διδάσκουσι αἱ στατιστικαὶ και αἱ γεωπόνου ποία ὁμῶς εἶναι ἡ γνώμη τῶν πρακτικῶν μυαλωμένων γεωργοκτηματιῶν:

Ταύτην ἔσσι θέλουν τὴν βλέπουν εἰς τὰς ἐπιστολάς ποὺ οἱ γεωργοκτηματῆται μᾶς γράφουν και δημοσιεύομεν εἰς τὴν σχετικὴν στήλην τοῦ «'Αγροτικοῦ Ταχυδρόμου».

'Η γνώμη τῶν πρακτικῶν γεωργοκτηματιῶν εἶναι σεβαστὴ διότι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ζοῦν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των, τὰ εἰσδήματα τῶν ὁποίων βλέπουν διπλασιαζόμενα ἐκ τῆς χρήσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἵστερα ἀπὸ τὰς και τοιαύτας διαβεβαιώσεις, περὶ τῆς μεγάλης χρησιμότητος τῶν **χημικῶν λιπασμάτων** πῶς πρέπει νὰ ὀνομάσωμεν ἐκείνους ποὺ ἀκόμη ἐπιμένουν νὰ μὴ κάμουν ἔστω και μ' ἄν δοκιμὴν εἰς τὰ κτήματά των;

Α. Θ. Μ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΩΣΦΑΤΩΝ

Κατὰ τὰς τελευταίας στατιστικὰς ἡ παγκόσμιος παραγωγή τῶν φυσικῶν τριβασικῶν φωσφάτων κατὰ τὸ 1926 ἀνῆλθεν εἰς τόννους 9,050,000, ἐνῶ ἡ παραγωγή τούτων κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος (1925) ἦτο τόννων 8,090,000, ἦτοι κατὰ τὸ 1926 ἡ παραγωγή τῶν φωσφάτων ἦτο ἀνωτέρα τῆς τοῦ προηγούμενου ἔτους κατὰ 960,000 τόννους.

Τὸ μέγιστον μέρος τῶν 9,050,000 τόννων μετετράπη εἰς ὑπερφωσφορικά λιπάσματα (τύπος 0—16—0) διὰ τῆς κατεργασίας τῶν φωσφάτων μὲ θεικὸν ὀξύ.

Τὸ παγκοσμίως παραχθὲν ὑπερφωσφορικὸν ἀνῆλθεν εἰς τόννους 13,000,000.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΦΩΣΦΟΡΙΚΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τὰ ἐργοστάσια τῆς ΑΕΕΧΠΑ κατὰ τὸ ἔτος 1926 κατεργάσθησαν 21,000 τόννους φυσικῶν φωσφάτων και παρήγαγον τόννους 34,000 ὑπερφωσφορικοῦ λιπάσματος τύπου 0—16—0, χρησιμοποίηθέντος ἐν μέρει ὑπὸ μορφήν σκέτου ὑπερφωσφορικοῦ (0—16—0) και κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν παρασκευὴν πλήρων συνθέτων λιπασμάτων.

Διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἀναγκαίου θεικικοῦ ὀξέως (τόνων 19,000) διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν φυσικῶν φωσφάτων ἐκάρησαν εἰς τοὺς φούρνους τῆς ΑΕΕΧΠΑ πυρίται Ἑλληνικοί, προσερχόμενοι ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα τῆς Κασσάνδρας τόννοι 9,000.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀρκετὰ πλουσία εἰς σιδηροπυρίτας και ἡ δύνατο νὰ ἀποβῇ σπουδαιότατον βιομηχανικὸν κέντρον παραγωγῆς ὑπερφωσφορικῶν λιπασμάτων τὰ ὅποια νὰ διατίθενται εἰς ὅλας τὰς χώρας τὰς περιβρεχομένης ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΕΓΚΑΙΡΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Σήμερον δὲν ὑφίσταται πλέον ζήτημα τῆς **'Ωφελιμότητος τῶν Χημικῶν Λιπασμάτων** ἰδίως διὰ τὴν Ἀττικὴν, Κρήτην, Πελοπόννησον και μερικὰς ἄλλας ἐπαρχίας π.χ. Θηῶν,

Χαλκίδος, Ναυπακτίας Δωρίδος, κ.τ.λ. παντοῦ ὅπου ἤρχισαν καὶ πῶς νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λιπάσματα, ὅλοι οἱ γεωργοὶ εἶναι κυριολεκτικῶς κατενθουσιασμένοι. Δι' ὅλους αὐτοὺς ὁμῶς γεννᾶται τώρα ἓνα ἄλλο ζήτημα, τοῦτο εἶναι τὸ **τῆς ἐγκαίρου προμηθείας των**.

Ὅλοι μας γνωρίζομεν πόσον ἐλλειπὴ και ἐλαττωματικὰ εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν μέσα τῶν μεταφορῶν εἶναι—περιττὸν νὰ τὰ ξαναλέμε. Ὅταν ἡ κίνησις τῶν λιπασμάτων ἦτο ἀσήμαντος (15000—20.000 τόννοι) τὰ ἐλαττώματα τῶν μεταφορικῶν μέσων ὅπως ὅπως ἐξοικονομοῦντο.

Σήμερον ὁμῶς τὰ πράγματα ἥλλαξαν. Σήμερον ἡ καταναλώσις τῶν λιπασμάτων ἡδὲν ἦτο πολὺ.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ, ἐφέτος ἀσφαλῶς θὰ ἐξοδεύσῃ κατ' ἐλάχιστον ὅρον 50.000 τόννους. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ 30.000 τόννοι θὰ ἐξοδευθοῦν ἐντὸς τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου, καὶ Νοεμβρίου (ἐποχὴ σπορᾶς σιταρίου).

Ἀπ' αὐτὰ δ' καθίει ἐννοεῖ, ὅτι ἐὰν ὀλόκληρον αὐτὸ τὸ ποσὸν ἐπρόκειτο νὰ μεταφερθῇ ἐντὸς τοῦ Ὀκτωβρίου, κατ' ἀνάγκην θὰ παρουσιασθοῦν πλεῖστοι καθυστερήσεις.

Οἱ φρόνιμοι γεωργοκτηματῆται χρεωστοῦν—διὰ νὰ μὴ ὑποστοῦν τὰς συνεπείας τῶν καθυστερησέων—νὰ κάμνουν τὰς προμηθείας λιπασμάτων ποὺ ἔχουν ἀνάγκην ὅσον τὸ δυνατόν τὸ ταχύτερον. Ἐπρεπε μάλιστα νὰ ἔχουν εἰς τὰς ἀποθήκας των τὰ λιπάσματα ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου.

Ὅσοι δὲν ἐφρόντισαν ἐγκαίρως, ἄς σπεύσουν νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ λιπάσματά των. **«Τῶν φρονίμων τὰ παιδιὰ πρὶν πεινᾶσιν μαγεύουσιν».**

Ἐκτὸς τοῦ ἄνω λόγου ὑπάρχει και ἄλλος λόγος διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει οἱ καταναλωταὶ λιπασμάτων νὰ σπεύσουν νὰ ἐξασφαλίσουν τὰς προμηθείας των. Ἡ ἐφετεινὴ καταναλώσις εἶναι πολὺ μεγαλειτέρα τῆς περυσινῆς. Βλέπε τὸν σχετικὸν πίνακα ποὺ δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην στήλην τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ, θὰ δυνήθῃ νὰ ἐπαρκέσῃ δι' ὅλην τὴν μεγάλην αὐτὴν ζήτησιν λιπασμάτων ποὺ παρουσιάσθη ἐφέτος.

Ὅσοι δὲν θέλουν νὰ μείνουν ἔξω τοῦ νυμφῶνος, χρεωστοῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν προμήθειαν λιπασμάτων ποὺ ἔχουν ἀνάγκην.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΟΝΙΤΣΑ—ΤΡΙΧΩΝΙΑΣ 25 Μαρτίου 1927.

Πρὸ τετραετίας τὸ λιπάσμα τὸ Χημικὸ σὸν τόπο μας ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστον, και μόνον οἱ μαθηταὶ τῶν θρησκ. καὶ ποτε γραμμένο στὰ βιβλία τους! Τίποτε περισσότερο! Συνιστοῦσα τῇ χρῇσι τοῦ θερμὰ παντοῦ και πάντοτε, και σήμερον οἱ περισσότεροι χωρικοὶ τὸ μεταχειρίζονται στὰ χωράφια τους, και μάλιστα τὸν τύπον 0—8—8 στῆς πατάτας και τὸ κροκάρι και εἶναι κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ μόνον λιπάσμα ποὺ μεταχειρίζονται εἶναι τῆς ΑΕΕΧΠΑ. ἔχουν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνη στὸν κέκορα.

Γ. Β. Παπαγιάννου, (Δημοδιδάσκαλος)

ΜΕΤΟΧΙ—ΛΟΥΣΑΚΙΩΝ ΚΑΣΤΕΛΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ 27(5)27.

Διὰ τῆς ἐπιστολῆς μου σπεύδω νὰ σας πληροφορήσω νὰ δημοσιεύσῃτε εἰς τὸ περιοδικόν σας, ὅτι τὰ λιπάσματα τῆς Ἑταιρίας σας δίδουν μεγάλα ἀποτελέσματα, διότι ὅσον ἔλλειπαν τὸς ἀγρούς των βλέπουν τὴν διαφορὰν ὅπου ἔχουν ἀπὸ τοὺς μὴ λιπανθέντας εἰς τὰ κουκιά, τῆς πατάτας, και ἐν γένει σὲ ὅλα και μένουν πολὺ εὐχαριστημένοι.

Ἀντώνιος Ἐμ. Βλαστάκης

ΚΟΜΜΑ (Φθιώτιδος), τῇ 8 Αὐγούστου 1927.

Τὰ λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας μου ἔφεραν τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα.

Ἐσπερα στρέμματα αἵτου 27 εἰς ἓνα ἄγρον κείμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου μου θέσις ΤΡΙΧΑ. Εἰς τὰ στρέμματα αὐτὰ ἔσπερα σύνολον σπόρου αἵτου ὅκ. 335 ὀλιγώτερον

κατά 150 οκάδας από άλλοτε τα άνω στρέμματα έλίπανα όλα διά τύπου 4—12—3 έκαμα σύνολον οκάδας 3.400 σίτου εξαιρετικής ποιότητας, ο όποιος μου έγινε περιζήτητος για σπόρον με 9 δραχμάς κατ' οκάν. Τά γειτονικά χωράφια τά μή λιπανθέντα έπήγαν τέσσαρα πέντε τό πολύ έξ, έκτός του Κου Σπύρου Κουτρούμπα ο όποιος τά έλίπανε όλα και έπήγε τό ένα οκάτω κι μισό. Έβαλα και ένα μπιστόνι εις θέσιν Ματάκια εκ στρεμμάτων 4 1)2 τό έλίπανα διά του τύπου 6—8—8, έριξα εις τά άνω στρέμματα 2 σάκκους συμφώνως τη οδηγία του περιουδούντος Γεωπόνου κ. Ανδρέου, έκαμα έπακριβώς ό,τι με διήγγησε άφ' ου του εξήγγησα την ποιότητα του χωραφιου μου, παρ' ελην την ανομβρίαν με τους άκαταπαύστους λίβαντες, αυτό έμεινε καλλίτερον από όλα τά άλλα, έγινε τό καλλίτερον μπιστόνι όχι του χωριου μου, αλλά και των πησιεστέρων, έγινε δέ όνομαστόν. Οι άλλοι έπωλούσαν 2.80 έγώ τό έπώλησα 3.40 κατ' οκάν και εκέρδισα 1500 δρ. τό στρέμμα, έκτός του ό,τι έθαγεν τό σπητι και οι φίλοι μου. Τά γειτονικά δέν έγιναν ούτε να βγάλουν να φάνουν, εκτός του Ντούλα τό όποτον έγινε σχετικώς καλόν λόγω της ιδιότητός του ως καλού Γεωργου. "Όλα τά άνωτέρω Κύριε Ρόδιε, όφειλω πρώτον εις ύμās ό όποιος με παρεκίνησατε, όπως και κάθε άλλον, αλλά ό γεωργός πάει πίσω καθώς ήξούρετε καλλίτερον έμου, και δεύτερον εις τον κ. Ανδρέου γεωπόνον της άνω Έταιρίας εις τον όποιον όφειλω πολλές πολλές ευχαριστίας. Έφέτος εις τό χωρίον μου θα γίνη μεγάλη κατανάλωσις λιπασμάτων λόγω των εξαιρετικων πλεονεκτημάτων τά όποια ειδον με τά μάτια τους με τά λιπάσματα. Από τά σιτάρια μου τά 27 στρέμ. αφάιρεσα όλα τά έξοδα και μου μένουν καθαρά κέρδη 19.000. δρχ. "Όλα αυτά σου τά γράφω έπακριβώς και είμαι εις την διάθεσιν του καθενός ό όποιος θα φέρη έστω και την έλαχίστην αντίρρησην, διότι υπάρχουν άνθρωποι και όλίγον μορφωμένοι, όχι εις τό χωρίο μου αλλά στά γειτονικά χωρία και πάν πρώτα αυτοί πίσω καθώς έχετε συναντήσει και σείς και αυτά είναι ή αιτία εις βάρος του πτωχου γεωργου της μη διαδόσεως των λιπασμάτων. Σας παρακαλώ θερμώς την παρούσαν μου να δημοσιεύητε εις τά Γεωργικά περιοδικά προς διαφώτισιν του πτωχου Γεωργου.

Παν. Παναγούλης

ΑΜΑΡΥΝΘΟΣ—ΒΑΘΕΙΑ (22)1)1927.

Κύριε Δεσφυντά,

Μεταχειρίσθηκα περίσω δοκιμαστικώς όλίγα χημικά λιπάσματα της εταιρίας σας εις τά σιτηρά μου και παρ' ελην την εξαιρετικήν ξηρασian είχαν λαμπράν αποτέλεσινα και ταύτα μία φορά στά δέκα χρόνια βλέπωμε στο χωργίι μας, ένφ τά μή λιπασθέντα δέν έδωσαν ούτε τό σπέρο καλά καλά. Έφέτος έκαμαν δοκιμή έλοι σχεδόν οι χωρικοί μας και ένφ περίσω στο χωρίο μας έξοδεύθησαν μόνον 50—60 σάκκοι λιπάσματα έφέτος θα έξοδεύθησαν πλέον του δεκαπλασιού, έλοι δέ άνεξικρέτως είμεθα κατενθουσιασμένοι με την βλάστησιν των λιπασμάτων, ένφ άντ θέτως τά άλίπαντα είνε αδύνατα, κομένα, κιτρινωμένα. Μερικοί εκ των γεωργών μας έρριξαν λιπάσμα «Αμμω φως» πιστεύω όμως να μη είνε και τόσο ευχαριστημένοι, γιατί πάντα με έλληνικό λιπάσμα τά χωράφια είνε καλύτερα από τό «Αμμω φως». Έγώ άν και σε ένα χωράφι έρριξα μόνον 10 οκάδες τό στρέμμα έλληνικό λιπάσμα, έν τούτοις είνε πολύ άνώτερον από εκείνα που έχουν τό κανονικό «Αμμω φως».

Μεθ' ύπολήψεως

Δημήτριος Γ. Άγουρίδης

ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ 16 Αυγούστου 1927

Έφέτος έκαμα χοήσιν Χημικών λιπασμάτων ΑΕΕΧΠΑ και Αμερικανικού Αμμο φως και είδον πενταπλασίαν διαφοράν εις τούς έσπαρμένους άγρούς μου εκ του έλληνικού λιπάσματος και ευγνωμονώ την εταιρίαν σας διά την σωτηρίαν του κόσμου,

Δημήτριος Κατσαργύρης

ΕΞΟ ΜΟΥΛΙΑΝΑ τη 2 Αυγούστου 1927.

Δέν δύναμαι περά και δημοσίως να εκφράσω τά συγχαρητήριά μου διά τά λιπάσματα «Πετεινού» της Έταιρίας Χημικών Προϊόντων και λιπασμάτων. Διότι μετχειρισθαι: αυτά διά τάς άμπέλους μου είδον την θαυματουργόν δύναμιν αυτών.

Ιωάνν. Σ. Μαρκιάκης

ΚΑΣΤΕΛΙΟΝ (Παρνασσίδος) τη 2)8)27.

Από πολλου καιρού είχα άκούση διά τά χημικά λιπάσματα χωρίς βέβαια να κάμω χρήση αυτών, μη γνωρίζων την επιστημονικήν μέθοδον.

Έφέτος με συνβούλευσαν ό συγχωριανός μου κτηματίας κ. Βασίλειος Ν. Καραπλής πώς θα μεταχειρισθώ τό λιπάσμα. Μετεχειρίσθην διά τά καπνά μου, τά άμπέλια μου, τριφύλλια ως και τά λαχανικά, καίτοι ήτο ή ανομβρία και υπερβολική ζέστη τά καπνά μου έγιναν πολύ καλά και τά λαχανικά και τά άμπέλια.

Επειδή κ. Διευθυντά, εις τό έξή: θα μεταχειρίζομαι για όλα μου τά προϊόντα χημικά λιπάσματα (γιατί έλαβα τριπλάσιον καπνόν από πέρισυ) και θέλω να έχω πάντοτε διαφόρους οδηγίας, διά τοῦτο παρακαλώ ύμās όπως μοι άποστείλητε τον «Αγροτικόν Ταχυδρόμον».

Πετα πάσης τιμής

Ε. Ι. Τσακνιάς

ΦΙΛΙΑΤΡΑ τη 17 Αυγούστου 1927.

Καταχωρίσατε τά κάτωθι εις τον «Αγροτικόν Ταχυδρόμον» όπως διαβάση ό κοσμάκης και σωθή. Είναι ή καταγωγή μου από ένα χωριό πολύ πολύ όρεινό, έσπερνα 60 ήμέρες με δίχως λιπάσμα και έρριχνα σπόρο 450 οκ. και έκαμνα τό πολύ 1500. Έπώλησα την περιουσίαν μου από τό χωριό και έπήγα εις τά Φιλιατρά, έσπειρα δέκα ήμέρας με λιπάσμα έρριξα σπόρο 400 οκ., άκριβώς. Έξω τό φυμί θα τό φάγω με 3 1)2 δραχ. την οκά ένφ στο χωριό μου με 12 δραχ. την οκά, έσώθηκα πολύ, με έσωσαν τά λιπάσματα. Θαύμα μεγάλο όταν άλώνισα, και άλώνισα με την άλωνατικήν μηχανήν, και έξύγισα 4000 οκάδας. Έθαύμασα και είπα ό Θεός με έφραε έδω διά να σωθώ και να μου περισεύση και 2 χιλιάδες οκάδες, ένφ στο χωριό μου έσπερνα, έθέριζα άλώνιζα και τό φυμί δέν έχόρταινα. Αγόριζα τότε 500, τότε 600 οκάδες γέννημα, δέν είχα μυαλό να αγοράσω λιπάσμα και στο χωριό να σωθώ, αλλά όταν λένε οι χωρικοί ότι δέν είναι τίποτε τό λιπάσμα, σφάλουν πολύ! Έγώ φωνάζω με δυνατή φωνή: Γεωργοί, αγοράσατε λιπάσμα να σωθήτε, δοκιμάσατε μία χρονιά και θα ιδήτε. Χαλάστε 500 δρ. διά τρία σάκκια λιπάσμα και θα ιδήτε πως σώζεται ό κόσμος. Πέρισυ τά λιπάσματα τά αγοράσα από τό πρατήριο Φιλιατρών με πίστωσιν, διότι δέν είχα λεπτά, και τά έδωσα με τον τόκον τους κ.τ.λ., και με έσωσαν πολύ.

Δέν πιστεύω να κουράσω τους αναγνώστας του «Αγροτικού Ταχυδρόμου» διά τά άνωτέρω γραφόμενα.

Μετα μεγάλης ευχαριστήσεώς μου

Τ Άντωνόπουλος

ΜΠΙΛΛΑΙ (Μεγαλοπόλεως) τη 4)8)27.

Σπεύδω να γνωρίσω ύμιν ότι έφέτος κάμνω χρήση των λιπασμάτων της Έταιρίας σας, είδον μεγάλα αποτελέσματα έν συγκρίσει προς τά άλλα έτη και εις δημητριακούς καρπούς και εις όσπρια, πολύ δέ περισσότερον εις τά πεπόνια, των όποιων ή παραγωγή έδω είναι σχετικώς μεγάλη.

Η απόφασίς μου αυτή και τά εκ ταύτης αποτελέσματα έγινε αρχή και μάθημα εις την άμάθειαν και άπαιδευσian προς τά τοιαύτα των ένταύθα γεωργών.

Μεθ' ύπολήψεως

Γεώργ. Νισιακλής

ΒΙΛΛΙΑ (ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ), 18 Αυγούστου 1927.

Αξιότιμε Κύριε Μουράτογλε,

Λαμβάνω την τιμήν να είπω προς ύμās, ότι συχνάκις λαμβάνω τό περιοδικόν «Αγροτικός Ταχυδρόμος» και σας ύπερευχαριστώ, έκτός δέ τούτου έχω και άλλην μεγαλειτέραν ευχαρίστησιν διότι μετεχειρίσθην λιπάσματα της Έλληνικής Έταιρίας σας τύπου 4—12—3 διά τά σιτηρά μου και έπέτυχα θαυμάσια, χρησιμοποιήσας πρώτην φοράν έφέτος 20 σάκκους διά την λίπανσιν του άγρου μου, έπιφυλάσσομαι δέ τό έπόμενον να κάμω μεγαλειτέραν χρήση τούτων.

Αλέξανδρος Γ. Μορεόπουλος

ΕΠΙΣΚΟΠΗ—ΓΩΝΙΑΣ (Θήρας), τη 23)2)27.

Εκ διαφόρων παρητηρήσεών μου επί του ζητήματος «θέλει ή δέν θέλει κάλι ή θηραϊκή γή» ή όποια, λόγω της ύφαιστογενούς της προελεύσεως, είναι πολυκαλιοδχος, άπεκρίμασα τά κάτωθι άναμφισβήτητα στοιχεα, τά όποια με έπεισαν ότι «ή Σαντορίνη διά να δώση καλό και άφθονο ντομπτομπελδέ, διά να κάμη βραστερό άρακά (φάβα) διά να παραγάγη πιό γλυκά σταφύλια, θέλει να την λιπαίνωμεν με πλήρη λιπάσματα, τά όποια περιέχουν άνάλογον με τάς άνάγκας του φυτού κάλι».

Τά παραδείγματα, τά όποια έχω ύπ' όφιν μου είναι τά έξής:

1) Ολόκληρος ή περιφέρεια Έπισκοπής Γωνιάς, έξω Γωνιάς και Πύργου, ή όποια άποτελείται από νεώριον άνάμικτον με θηραϊκήν γήν, έδιδε θαυμασίας έσοδείας διά χλωράς λιπάνσεως (άνευ λιπασμάτων 0—12—6 ή 0—16—0) διά μερικά έτη, σήμεραν όμως έλοι παραπονούνται ότι δέν τους άποδίδουν πλέον αυτά τά ίδια χωράφια την πρωτινήν έσοδειαν.

Μόνον εκείνοι οι όποιοι μεταχειρίζονται τά άνω λιπάσματα, ιδίως δέ τό 0—12—6 έν συνδυασμώ μετά της χλωράς λιπάνσεως εξακολουθούν όχι μόνον να παράγουν πολλές φρέσκες ντομάτες, αλλά και ή άπόδοσις αυτών να είναι σχεδόν διπλάσια εις ντοματοπελδέν.

2) Τά παραγόμενα εις την περιφέρειαν αυτήν φασόλια ή άρακάς (φάβα) δέν είναι βραστερά.

3) Γενικώς παρατηρείται ότι εις όλας τάς τοποθεσίας της νήσου μας όπου καλλιεργείται ντομάτα, τά διά μόνης της χλωράς λιπάνσεως χωράφια εις την αρχήν παρουσιάζουν ταχεία ανάπτυξιν, με ώρατον ζωηρόν πράσινον φύλλωμα, κατόπιν όμως ό καρπός της είναι μικρός, τά φυτά δέν άντέχουν και ξηραίνονται και φυσικά ή άπόδοσις είναι μετρία.

Όσοι όμως λιπαίνουν τά χωράφια των με 0—12—6 κατά την εποχήν της σποράς της χλωράς λιπάνσεως (φακής συνήθως) έχουν άριστα αποτελέσματα, άνάλογα δέ και εκείνοι, οι όποιοι ρίπτουν κατά τό παράχωμα τό λιπάσμα αυτό.

Τά παραδείγματα ταύτα τά έχω συνάξει και εκ των ιδίων μου άγρών και των λοιπών γεωργοκτηματιών με τους όποιους πολλές φορές τά συζητάμαι.

Τά άνωτέρω πολλές φορές σκεπτόμενος, και επειδή βλέπω οφθαλμοφανώς τό τί αξίζει τό κάλι, λιποῦμαι διά τους γεωργούς της Ελλάδος μας να παρασύρουνται από τάς διαφημίσεις και την ξενομανίαν και μεταχειρίζονται άνισόρροπα λιπάσματα άνευ κάλως και μάλιστα εις έδάφη που δέν πιστεύω να είναι πλέον πολυκαλιοδχα όπως τό ιδικόν μας.

Συνάδελφοι Γεωργοί, ήμεις που με τον ιδρω μας και με το αίμα μας ζυμνούμε την γή, και από νύχτα ως νύχτα δουλεύουμε τό χώμα του χωραφιου ή του άμπελιου μας, είναι άμαρτία να πληρώνωμαι άδικο χρήμα στην ρεκλάμα και σ' εκείνους που εκμεταλλεύονται την ξενομανίαν μας και να πέρνωμαι λιπάσματα που άρχά ή χρήγγορα θα κάμουν τά χωράφια μας να μη μάς δίδουν πιό σοδιά.

Έχουμε στήν Ελλάδα μας τά έλληνικά λιπάσματα της ΑΕΕΧΠΑ τά ισορροπημένα, τά μόνα κατάλληλα διά τάς καλλιεργείας μας, τά πιό φτηνά από τά ξένα, και μερικοί από ήμας τά κλωτσούμε για να άγκαλισθοῦμεν την ρεκλάμα και ικανοποιήσωμεν την ξενομανίαν μας.

Πόσον άκριβά όμως πληρώνουμε χωρίς να τό καταλαβένουμε!

Διά να άποδείξω ακόμη περισσότερον εις τους γεωργούς μας την άνάγκην του κάλως, σκοπεύω τό έρχόμενον (επειδή τώρα πλέον είναι άρχά) να προμηθευθώ παρ' της ΑΕΕΧΠΑ μικράς ποσότητας άπλών Χημ. λιπασμάτων, ήτοι νιτρικού νατρίου, θειικής άμμωνίας και κάλως χωριστά κάθε ένα και να διαθέσω τρία στρέμματα άγρου μου εις τον όποιον να κάμω καλλιεργείαν ντομάτας μετά και άνευ ενός εκ των άνω συστατικών, ως και ύπερφυσφορικών, τό όποτον θα προμηθευθώ από τον ήμέτερον Σύν)σμόν.

Εις τάς περάματά μου όμως ταύτα θα σας παρακαλέσω να με ύποβηθήσεται δι' οδηγίων σας, όταν δι' έπιστολής μου θα σας ζητήσω τοιαύτας.

Ι. Α. Σινάλας

ΚΗΦΙΣΟΧΩΡΙΟΝ—ΛΟΚΡΙΔΟΣ, 21 Ιουνίου 1927.

Τά λιπανθέντα σιτηρά άπέδωκαν πρκαγωγήν άπ' 6—8 δεμάτια σίτου κατ' στρέμμα επί πλέον των μη λιπανθέντων, ύπολογίζόμενα προς 5 οκάδας σίτου έκαστον δεμάτιον, άπέδωκε 30—40 οκάδες κατ' στρέμμα άξίας δρ. 25) —30). Μετά την αφάρεσιν της άξίας του λιπάσματος εκ δραχ. 80 δι' έκαστον στρέμμα έμεινε καθάρον κέρδος εις τον Γεωργόν 170—220 δραχ. και με ελην την ανομβρίαν της άνω ξωας. Αί κρίσεις των μεταχειρισθέντων λιπασματα γεωργών είναι ευχάριστοι, διότι ως μοι γνωρίζουσιν οῦτοι, εις την μέλουσιν πρόβλεπον σποράν θα κάμωσιν ευρείαν χρήση λιπάσματος.

Τās πληροφορίας αυτές σας δίδωμεν σήμεραν επί τη θέσει της εις δεμάτια μόνον πρκαγωγής κατ' στρέμμα άνω ως άρχισει ό άλωνισμός θα συγκριτώσωμεν θετικωτέρως πληροφορίας διά την άπόδοσιν των λιπανθέντων σιτηρών.

Δ. Παναγικολάου.

ΜΑΧΑΙΡΑ—ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ τη 20 Ιουλίου 1927.

Είμαι γεωργός και έχω 4 στρέμματα άμπέλια τά όποια έλίπανα κατά τά 3)4 χωρίς να σας γράψω ύπερβολικά πρήγματος δένω εις αυτήν άλλη ή θαύματα, όχι διαφορά κατ' τό διπλάσιον αλλά κατ' τό τριπλάσιον εις ποσότητα σταφυλιών και θρέψιμον σταφυλιών και βλαστήσεως.

Επίσης έλίπανα άγρον εκ 45 οκάδων σίτου και ένφ άλλοτε έκαμα 250 οκ. έφέτος έκαμα 450 οκ. Άλλος όμως άγρός, μου άπέδωσε μόνον 50)0 περισσότερον από άλλοτε και τοίτο τό άποδίδω διότι άφισα αυτόν άβρόνις τον και ό άγρός δίκως κατέπνιξε αυτόν και εις τάς έλλάς μου μεγάλη διαφορά παρατηρώ άντιθέτως όμως προς όλα αυτά ό κ. Σιράτος έκάμεν δοκιμήν από Έθροπαϊκόν λιπάσμα και τό άποτέλεσμα 0.

Μιχαήλ Πασασιάμος ή Ντοφίλιας

Εν ΣΑΡΑΚΙΝΩ (Άγιος Γόρτιος) τη 14 Απριλίου 1927.

Λαμβάνω συχνάκις τό ευεργετικό τοίς πάσι ύμέτερον φύλλον (δ' Αγροτ. Ταχυδρόμος) τό φώ: του τυπου, ότι ό κοσμάκης μέχρι σήμεραν έμεινε τυφλός και έπερίμενε εις την τύχη (πέσε πη: να σε φάω) αλλά ό «Αγροτικός Ταχυδρος» λέγει: «σύν Άθηνά και χεῖρα κίνει» κουνίσου να σε κουνήσω, ρίξε λιπάσμα να φας φυμί. Ηγόρασα λιπάσμα της ΑΕΕΧΠΑ τύπου 6—8—8, διά τά λαχανικά μου τά όποια έχω εις τό κέντρον του χωριου και τό άποτέλεσμα των όποιων θα είναι υπό τά όμματα όλων των γειτόνων μου ως τοῦτο έγένετο εις τά σιτηρά μου.

Παρέλειψι να σας άναφέρω ότι τον τύπον 6—8—8 έδοκίμασα εις τας γλάστραις του σπιτιού μου έλίπανα τας πρό ενός έτους σπαρμένες γαρύφαλλες, θαύμα άπίστευτον, κλώνους άρκτους φύλλα ζωηρά και άνηθ πρώτιστα πολύ. Βολέτα άνθίσασα και έτοιμή να ξηράνη λιπανθέντα άνέχεται έδωλάστρησε και ήνηθησε εκ νέου.

Με θερμά συγχαρητήρια εις την Έταιρίαν Χημικών λιπασμάτων.

Χρήστος Β. Πολιτόπουλος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. **15.000.000.—**

Κεφάλαια αποθεματικά και κρατήσεις **44.264.423**

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις δδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θεσίου.
Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ δδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια της φωσφορικά και σύνθετα λιπάσματα, θεικὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεικὸς σίδηρος, και περσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, ριάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκοι	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ. Δραχ.		Α'. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0—16— 0	1270.—	=Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10 ο)ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0—12— 6	1820.—	=Δι' ὄσπρια, τριφύλλια και συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτά.
4—12— 3	2860.—	=Διὰ δημητριακὰ, ἀραβόσιτον και διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιεργείας.
4—10— 5	2890.—	=Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἐλαίαν, ὄπωροφόρα και παντὸς εἵδους δένδρα.
4—10—10	3085.—	=Διὰ πατάταν, καπνὸν, ἐσπεριδοειδῆ, κηπουρικὰ, δι' ἄνθη και ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολύτιμα φυτά.
6— 8— 8	3510.—	=Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνιασμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (Α' ἐπιφανείας).
7— 7— 3	3705.—	
		Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων
15—0— 0 Αἱ τιμαὶ δι-	=Νίτρον	
20—0— 0 δονται δι' ἄλ-	=Θεικ. Ἀμμωνία	Ἡ χρῆσις τῶν ἀπλῶν λιπασμάτων παρουσιάζει δυσκολίας και ἐνέχει κινδύνους ἀποτυχιῶν.
10—0—48 ληλογραφίας	=Θεικὸν κάλι	

Αἱ ἄνω τιμαὶ εἶναι ἀπλῶς ἐνδεικτικαί. Αἱ πραγματικαὶ τιμαὶ μεταβάλλονται ἀναλόγως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσια μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοὺς σάκκους. (Τὰ ἐκείθεν δὲ μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ πλοίου ἐξοδα εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκκων δρχ. 15 ἕκαστος.

Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μετὰ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἡγγυμένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγίς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μετὰ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποι μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημένους μόνον μετὰ τὰ ἐξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

ΚΟΠΑΝΑΚΙΟΝ 13 Αὐγούστου 1927

Κύριε Διευθυντά,

Ἐπειδὴ τυγχάνει νὰ παρακολουθῶ τὴν Γεωπονικὴν Ἐπιστήμην, ἠθέλησα νὰ πειραματισθῶ μετὰ τὰ λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας και μετὰ τὰ λιπάσματα τοῦ Ἀμμο Φῶς και εὗρον πολὺ ἀνώτερα τὰ λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας, τὰ δὲ πειράματά μου ἦσαν εἰς πεπονιές, και ἐκεῖνες ἡ πεπονιές αἱτινες ἐλιπάνθησαν μετὰ λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας παρήγαγον πεπόνια πολὺ γλυκὰ και εὐγευστα και εἰς ἀρκετὴν ποσότητα.

Αἱ δὲ πεπονιές ἐκεῖνες λιπασμένες μετὰ Ἀμμο Φῶς παρήγαγον πεπόνια ἄνοστα καχεκτικά και μετὰ γεῦσιν κολοκυθοειδῆ.

Τὰ δὲ πειράματά μου ἐγιναν εἰς τὸ αὐτὸ ἔδαφος και μετὰ τὴν αὐτὴν εὐγενὴ περιποίησιν. Πρὸς τοῦτο συγχαίρω τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν και συνιστῶ εἰς πάντας οἷτινες χρησιμοποιοῦσι λιπάσματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας, δίδει, και ἐξ ἄλλων πειραμάτων ἀπεδείχθησαν τὰ πλέον ἀνώτερα τῶν ἄλλων.

Ἀντωνόπουλος

Σπ. Γεωπ. Σχολῆς Καλαμῶν

